

7

DUHOVNO
ŽIVLJENJE

1967 | XXXIV

LA VIDA ESPIRITUAL

Logarska dolina

TRI ZGODOVINSKE OBLETNICE

V letu 1967 obhajamo več jubilejev. Trije med njimi pa so po starosti tako častitljivi in po pomembnosti tako zgodovinsko važni, da nikakor ne morejo kar tako mimo nas.

Prvi je: 1900-letnica mučeniške smrti sv. apostola Petra in Pavla. Sv. Peter je bil prvi papež namestnik Jezusa Kristusa na zemlji. Sv. Pavel pa prvi veliki misijonar. Oba sta za Gospoda umrla. Ljubezen božja ju je združila.

Drugi jubilej je: 1200-letnica pokristjanjenja našega naroda. Iz Salzburga, kjer je pastiroval sv. Virgilij, po rodu Irec, in iz Ogleja, kjer je bil vjšji pastir sv. Pavlin, so prišli k nam, Slovencem, goreči misijonarji. Med njimi je bil najbolj znan škof sv. Modest, ki je sezidal cerkev Gospe svete na Koroškem in je tudi v njej pokopan.

Z vstopom v krščanstvo smo ne le sprejeli Kristusovo vero, temveč stopili tudi v krog zahodnoevropskih kulturnih narodov in se s tem kot narod ohranili.

Tretji letošnji jubilej pa je: 1100-letnica, odkar je papež Hadrijan II. odobril slovansko bogoslužje. Sveta brata Ciril in Metod, ki sta v domačem jeziku učila slovanske narode in pred 1100 leti potovala v Rim preko naših krajev, sta tako pripravila pot bogoslužju v ljudem razumljivi besedi, kateremu je šele zadnji vesoljni cerkveni zbor odprl vrata na stežaj.

Te pomembne zgodovinske obletnice so kot v granit vklesane v življenje Cerkve in našega naroda. Kakor so svetile doslej, preko vseh viharjev, tako naj žare tudi v bodočnosti vsem in vse dni.

A. S.

Kakor včeraj — tako danes

Ko so zadoneli prvi pozivi za II. vatikanski koncil, se je najbolj podčrtavala misel, da gre za „aggiornamento“, za vzporeditev Cerkve z napani in namenj sodobnega, modernega sveta. Sicer se beseda o modernosti nikjer ni navajala, vendar se je celotna usmerjenost na ta način tolmačila.

Kako je bilo

Ko je papeštvo izgubilo zadnje drobce posvetne državne oblasti po odvzemu in zasedbi bivše cerkvene države l. 1870, so zagovorniki tedanjih nasilnih ukrepov proti Piju IX. šli tako daleč, da so avtorju enciklike Syllabus napovedali končni umik iz vsega zunanjšega v svetu pomembnega. Enciklika je bila tolmačena kot višek reakcio-

narnosti in liberalni, laični krogi so Cerkev kot svetno ustanovo že pokopavali in sicer zaradi baje njenega preočitnega nazadnjaštva. Med tedanje najbolj nazadnjaške države v Evropi pa so štelj tudi habsburško avstroogrsko monarhijo, dasi se je Franc Jožef, sledeč pri tem starim nazorom jožefinizma, izkazal l. 1870 s tem, da je odpovedal konkordat monarhije z Vatikanom, ker je I. vatikanski koncil kot zaključno dejanje sprejel in odobril dogmo papeževe nezmotljivosti. Po tedanjih merilih bi moral ves laični svet zaploskati temu dejanju habsburškega vladarja, ki se je na poseben zelo viđen način priključil vsem tedanjim naprednim mislecem, kot nekaj takega, kar bi se danes imenovalo vsaj delni drobec „aggiorn-

namena" na „modernej“ svet. Dogodek je pa bil delni izraz težav, s katerimi se Cerkev srečuje pri urejanju svojih razmer z mednarodnim svetom in gotovo je bilo dejanje tudi za cesarja na Dunaju zelo čudno, saj je cesar nosil naslov apostolskega, katoliškega veličanstva.

Dasi torej razmere za Cerkev niso bile nikakor ugodne, se je vendarle že tod in tam ponudila

prilika, da bi Cerkev mogla kot jetnica do svobodnih stikov z verniki, saj že takrat niso manjkali glasovi, da bo Cerkev, oproščena državnih, zunanjih obvez vsakdanje politike, našla še močnejšo povezanost z verniki na vse strani. Odvzem svetne oblasti Cerkvi je bil končno tudi korak za likvidacijo-konstantinstva.

Med stebre katolicizma v Evropi — in takrat je bila Evropa ti-

Sv. oče in sovjetski ministrski predsednik Podgorni — Pavel VI. iskreno išče pravi mir — ali tudi zastopnik komunizma?

sta, ki je v mednarodnem merilu sploh nekaj štela — so takrat mogli šteti Cerkev v Franciji. Kar se je zgodilo papeštvu v Rimu leta 1870 z odvzemom svetne države in oblasti, se je francoskim katoličanom prigodilo že sto let poprej, ko je revolucija z odstranitvijo monarhije izločila tudi ves zunanji blesk, sijaj in vpliv francoske katoliške hierarhije in s tem tudi Cerkve. Revolucija je prinesla republiko in mnogi katoličani so mislili, da si bo Cerkev spet priborila vse privilegije, če se bo na prestol vrnil kralj in bo liberalna, laična republika padla v prah in pepel.

Toda zgodilo se je za tedanje razmere v očeh francoskih katoličanov nekaj nezaslišnega. Vatikanški ietnik, papež Leon XIII. se je obrnil na kardinala Lavigerieja v Alžiru in mu v posebni poslanici razložil, kako si želi, da bi se francoski katoličani sporazumeli z zunanjim, novim redom in sprejeli republiko kot dejstvo, in še več: republiko morajo biti vdani državljanji, pridni graditelji novega reda. Ob Leonu XIII. je kardinal Rampolla, njegov državni tajnik, vodil politiko vzporejanja cerkvenih zadev s problemi novega sveta in mnogi komentatorji so še danes pri razlagi cerkvene zgodovine prepričani, da je Cerkev takrat odločno krenila na pot tiste mednarodne politične smeri, ki se je izrekla za demokracijo proti politiki treh monarhij v sredi Evrope, to je Italije, Nemčije in Avstroogrške, ki so bili na gla-

su kot stebri evropske reakcije. Papež Leon XIII. je šel še dlje in z encikliko "Rerum novarum" dvignil proti sebi še hujše kritike zlasti v Franciji, kjer so pa sicer prav tej encikliki pripravljali pot že novi mladi katoliški socialni misleci Leon Harmel, grof de Mun in abbé Lemire. Nasprotovanje proti delu Leona XIII. in njegovega sodelavca Rampolle je potem naraščalo in je bilo tolikšno, da je na konklavu za volitev novega papeža v letu 1903 krakovski kardinal kot zastopnik avstrijskega cesarja vložil cesarjev veto proti pravkar izvedeni izvolitvi kardinala Rampolle za papeža. Rampolla se je moral umakniti in takoj nato je bil izvoljen za papeža kardinal Sarto — Pij X.

Nadaljni razvoj socialnega in političnega stanja v Evropi je kasnejša desetletja dajal prav Cerkvi in njenim socialnim naukom, kakor jih je zarisal Leon XIII., toda delo Pija X. in zlastj Benedikta XV. na polju urejanja mednarodnih razmer ni našlo mnogo odmeva ali ugodnih tal. Moglo bi se reči, da je res Cerkev, dasi polna dobre volje, ni bila priznana kot redno mednarodno sodelujoče pravno ali moralno telo tja do Janeza XXIII., ko se je z oklicem II. vatikanskega koncila šele razklenil obroč in je bilo Cerkvi obljubljeno lažje ravnanje za prospeh miru in pravice med krizami, ki so pretresale in še pretresajo ves svet v vedno hujši meri.

Pod papežem Pavlom VI. je prisotnost in vidna učinkovitost Cer-

kve na mednarodnem polju dose-
gla svoj višek. Glas Cerkve je da-
nes prisoten v največjih medna-
rodnih ustanovah in ko je Orga-
nizacija združenih narodov slavila
svoj dvajsetletni jubilej, ji je rav-
no obisk Pavla VI. v New Yorku
dal največji poudarek.

In kako bo danes

Urejanje mednarodnih proble-
mov zajema vse človeštvo in je po
svoji naravi obsojeno na upošte-
vanje vseh okolišnic človeškega
življenja v najvišji meri. Toda
vse, kar naj nosi znake občestve
nosti, mora biti silno občutljivo za
vse, zlasti najnežnejše niti in vezi
med usodami raznih narodov in
socialnih skupin. Vsemu temu delu
pa je najbolj nevarna tista aktiv-
nost, ki je za urejanje političnih
situacij najbolj uporabna, to je
publiciteta, hrupna debata, vročič-
na razlaga in napet zagovor dnev-
nih gesel in več ali manj jasnih
političnih ali celo strankarskih

MOLITVENI NAMEN:

Splošni: da bi časnikarji učinko-
vito sodelovali pri širjenju resnice,
pravičnosti in miru.

Misijonski: za popolno izoblikova-
nje katehumenata po zamisli II. va-
tikanskega vesoljnega cerkvenega
zborna.

Za domovino: da bi bile slovenske
tiskovine v službi resnice in pravič-
nosti.

programov in naziranj. Kar je do-
življal Léon XIII. s pozivom kar-
dinalu Lavigeriju za bolj moder-
no orientacijo francoskih katoliča-
nov v času okrog leta 1880 in po-
zneje ob okrožnici Rerum nova-
rum, to se je ponavljalo in se po-
navlja sedaj, ko se pretirano pou-
darjajo samo ene plati aggiorna-
menta ali koeksistence in podobno,
pa se pri tem pušča v nemar bi-
stvo problema, kakor se to tako
rado dogaja tudi sedaj zlasti ob
tolmačenju okrožnice Mir na zem-
lji in za tem najnovejše Populo-
rum progresio. Ker je ohranitev
miru danes res na kocki, se pre-
naglo zgolj delno jemljejo pripo-
ročila navodil in naukov papežev
Janeza XXIII. in Pavla VI. in se
pri tem dnevno pojavljajo motnje,
ko se mora hierarhija na zapadu
izraziti čisto v obratnem smislu
kot pa to dela drugi del hierarhije
na vzhodu. Ko se je nekje poudar-
jalo, da je pravilno, če se Cerkev
umakne iz dnevnega, sprotnega
razpravljanja problemov, ki so ba-
je samo političnega ali strankar-
skega značaja, se je na drugi
strani in sicer npr. v Španiji mo-
čno dvignil glas, ki terja pravico
Cerkve, da brani zahteve ljudstva
po pravičnejših, lemokraciji od-
govarjajočih pogojev za zdrav raz-
voj države in narodnega občestva.
Ko je odhajal papež Pavel VI. na
romanje v Fatimo, so posebej fran-
coski katoliški listi budno in skoraj
vsiljivo svarili, da naj se sv. oče
zaveda, kako je portugalska koloni-
alna vlada zapletena v boje v svo-
jih afriških posestvih, kjer se na-

rodi upravičeno bore za svobodo in neodvisnost, vendar pa isti listi niso navajali nobenih nasvetov in potrebnih pobud za uvedbo prave demokracije in svobode vsem zaslužnjem narodom Srednje Evrope, ko je papež Pavel VI. pred nekaj tedni sprejemal dva danes gotovo zelo pomembna romarja v Vatikan — predsednika Sovjetske zveze in njegovega spremljevalca. Vsekakor je bilo med avdijenco potem načeto marsikaj, vendar vse to ostaja v zdravem okviru tirnic in potov, kakor si jih je cerkvena diplomacija, znana kot najstarejša in najboljša na svetu, znala izdelati in se jih tudi poslužuje, z drugimi diplomacijami pa samo s to razliko, da se vsemu človeštvu predčaja s tisto diskrecijo in z rezervami, ki so sicer komaj vidne, pa so v službi človeštvu tako pomembne in potrebne: zadržanost. Tako ravnanje Cerkve spremljajo zakladi notranje kulture — verniki bi rekli — globoke duhovnosti in ta sedaj ni vzcvetela prvič ali nenadoma, ampak je delo Cerkve vodila po poteh aggiornamenta že takrat, ko se o tem še ni govorilo in bo ostala na tej poti, ko bodo delo Cerkve pretresala spet kaka druga gesla enodnevnosti z leve ali desne.

Mir ni od danes, mir ni od jutri

Cerkev mora na desni in na levi računati in sodelovati z vsemi tokovi in pomagati človeštvu pri borbi za pravi m.r. Pri tem dobro ve, da se dnevno porajajo novi spori in udarci — vendar mora

zgodovina Cerkvi priznati, da so je boleli, vendar pri tem ni klonla, še več, krivice je povračala z ljubeznijo in prizanesljivostjo. Na pragu našega stoletja so bile razmere v Franciji najslabše, ko je minister Combes plenil Cerkev in nalagal cerkvenemu delovanju do takrat najhujše verige. Toda v stiski se je rodila že tudi iskra vere, ko je v isti vladi prevzel notranje ministrstvo Briand in začel pripravljati premirje in poravnavo, ki se je res uresničila šele čez dvajset let, ko je prišlo do uvedbe rednih diplomatskih stikov med Vatikanom in najbolj laično republiko na svetu, pri tem pa se doma v Franciji Cerkev ni omakeževala z nobenim dejanjem ali nesrečno izjavo ali javnim govorom v prid obstoječemu in vladajočemu laicizmu.

Danes so razmere po svoje napeete in polne udarcev, pa tudi srečnih isker in napovedj za bodočnost. Pri vsem tem se izčrpavajo najbolj nesrečno tisti, ki po svoje

Glejte

- mir vam zapustim
- svoj mir vam dam
- ne kakor ga daje svet
- vam ga jaz dam

Kralj miru —

tolmačijo delo Cerkve v mednarodnem življenju in njeno poslanstvo vežejo na enodnevnost obstoječih režimov ali celo strank. Dejansko se Cerkev vsak dan sproti pomljuje in vdaja nenehnemu aggiornamentu iz preteklosti v današnjost na svoji poti v bodočnost s sredstv., ki narodom in vsemu človeštvu črpajo sproti vire iz sproti se oblikujoče zgodovine, kakor je ta zamišljena in sproti uveljavljena po sklepih božje Modrosti. V taki perspektivi ima aggiornamento čisto drugačno perspektivo.

Kdor gleda na Cerkev v mednarodni problematiki s tega zrelišča, ne bo v skrbeh za sunke z leve ali desne, ker je bila Cerkev vedno za korak pred časom.

Mir ni od včeraj in še ni varnih temeljev za jutri. „Aggiornamento“ ne pomeni prisego zvestobe režimu liberalizma, laicizma ali marksističnega ateizma — katoličani so poziv Leona XIII. v letih 1880 napak razumeli, kakor, da bi bil poziv zvestobe oblasti, ki ni mogla biti in ni bila hotena od Boga. Prava vskladenost s časom sloni na globljih osnovah, ko se narod, zvest izročilu in vrednotam domovine, z njenimi zdravimi silami vključuje v pravično gradnjo sveta — in samo na pravici se je mogel včeraj in se bo jutri gradil pravi red mednarodnega življenja. Cerkev se pred njegovimi nalogami nikdar ni plašila, ker se ni ustavljala pri geslih vsakdanje zunanosti.

Ruda Jurčec

Iz dnevnika Janeza XXIII.

Slovesna objuba svetemu Jezusovemu Srcu pod varstvom svetega Alojzija Gonzaga

Ker sem po božji milosti globoko prepričan in si popolnoma na jasnem glede potrebnosti in najstrožje obveznosti, da se tako kot kristjan kakor klerik popolnoma in za vselej posvetim božji službi in božji ljubezni; ker čutim spodbudo, da bi vedno bolj napredoval na poti popolnosti in popolne ljubezni; ko mislim na neskončne razloge, ki jih ima Jezus, da ga ljubim — to je na spošno njegova božja popolnost in posebno neizmerna ljubezen njegovega presvetega Srca —; in ko končno razglabljam o veliki nevarnosti, da bi postal nezvest tej presveti obveznosti ne samo s smrtnimi grehi, marveč tudi z odpustljivimi, ki so vedno, čeprav so bolj lahke, hude žalitve Jezusa in me zato oddaljujejo od te popolne ljubezni zato v svetih

duhovnih vajah tega milostnega leta 1900, ki je moje devetnajsto leto starosti, na ta zadnji dan duhovnih vaj (27. februarja), ko sem po svetem obhajilu zakramentalno združen s presvetim Srcem Jezusovim, pred svojo presveto Materjo, Marijo Brezmadežno, pred njenim prečistim ženinom in svojim glavnim zavetnikom svetim Jožefom, pred vsemi drugimi svetniki, ki so moji posebni zavetniki, pred svojim angelom varuhom in končno pred vsem nebeškim dvorom jaz, klerik Angel Jožef, grešnik, temu presvetemu Srcu z vso slovesnostjo in močjo, ki jo more imeti to dejanje, obljubim, da bom z božjo milostjo ostal vedno — danes in vselej — čist od vsake navezanosti, čeprav najmanjše, na kakršenkoli prostovoljni odpustljivi greh. Ker pa zaradi svoje slabosti ne morem za prihodnost imeti zagotovila, da bom sam svojim silam prepuščen tej obljubi ostal zvest, zato jo izročim v roke angelskega mladeniča svetega Alojzija, ki se je tako odlikoval po svoji odtrganosti že od vsake sence greha in bil tako brezmadežen v mislih in v srcu; in ko sem ga v ta namen izbral za posebnega priprošnjaka in zavetnika, ga prosim in rotim, naj on, ki je tako dober in ljubezniv, obljubo sprejme, jo varuje in naj me podpira s svojimi molitvami, da ne bom odnehal od zvestobe, ki sem jo tej obljubi dolžan.

Naj ti bo, o moj presladki Jezus, vseč ta poskus moje ljubezni do tebe, oziroma vsaj najbolj živa želja, ki jo gojim v prsih, da bi te ljubil z vsem srcem, da bi se použil v ljube-

zni do tebe, ki si moj prijatelj, moj oče, moj preljubeznivi ženin. Glej na to ljubezen, prosim te, z vsečnim pogledom in pridruži, kar je več, moč svoje milosti, brez katere, kakor si ti sam rekel svojim učencem, preden si jih zapustil, in kakor jaz sam zelo dobro vem, ničesar ne morem.

Cor Jesu, flagrans amore nostri, inflamma cor nostrum amore tui — Srce Jezusovo, ki goriš v ljubezni do nas, vžgi naše srce z ljubeznijo do tebe!

Sveto leto 1900 — Naj žive Jezus, Marija, Jožef, naj žive!

Sreda, 22. avgusta (1900). Mesečna duhovna obnova

To jutro sem v zbranosti ponovno slišal navdih naj bi spravil na papir svoje misli, svoje junaške načrte, pa tokrat navdiha nisem moge zavrniti. Kaj sem torej sklenil pri današnji mesečni duhovni obnovi Doumel sem enkrat več, da me čaka še mnogo, zelo mnogo dela, če hočem biti dober klerik po Jezusovem Srcu. Če razmišljam o ponižnosti, se komaj na zunaj znam klanjati, v notranjosti pa je še dobra mera samoljubja, pa čutim, da vedno hoče uveljaviti svoje pravice. Če razmišljam o ljubezni, moram reči, da je nekaj gorečnosti, ali se mi vsaj zdi, da je je nekaj; nekaj dobrih želja je tudi; toda še daleč mene je resnična ljubezen svetnikov, preskušena, močna, velikodušna ljubezen do Boga, do Jezusovega Srca. Vendar upajmo, da se bo približala. Če razmišljam o čistosti je res, da ne čutim — hvala moji Gospe Brez-

madežni — živih nasprotnih skušnjav, toda priznati moram, da imam na čelu dve očesi, ki hočeta gledati več, kot je primerno, in včasih nezavestno, kakor mislim, zmagajo nad duhom. Če razmišljam o krotkosti, o mirnosti, o ljubeznivosti, sploh o vsem tem, kar odseva s presladke podobe svetega Frančiška Saleškega, mojega posebnega zaščitnika in prav zelo posebnega vzornika, sicer ni čezmernih prestopkov, vendar pa vsaj ni vsega tistega, kar bi želel in kar bi z božjo milostjo mogel doseči. Včasih se med pogovori preveč razgrejem; ob kaki drugi priložnosti sem manj prijeten v družini, manj vkljuden v vedenju in še neskončno drugih stvari. Ne govorim končno o verskih vajah; nekaterih ne opravljam brezpogojno dobro, zlasti ne svetega rožnega venca. In sedaj je obnove konec. Pojdimo k „tu autem“! (To je: kaj boš naredil?)

Obnovim trdni sklep, da res hočem postati svetnik in izjavljam ponovno pred teboj, o presladko Srce mojega Učenika Jezusa, da te hočem ljubiti, kakor ti želiš, in da se hočem prepojit s tvojim duhom. V ta namen sklenem, da bom hic et nunc et semper — tu in sedaj in vedno vršil štiri oločitve, da bom za kak korak šel naprej. Predvsem duh združitev z Jezusom, zbranstvo v njegovem Srce od prvih jutranjih trenutkov, ko se zbudim, do večera, ko zatisnem oči in tudi ponoči v spanju, če bi bilo mogoče. „Ego dormio sed cor meum vigilat — Jaz spim ali moje srce beži“ (pr. Vp 5, 2). Dalje moram vse sile osredotoči-

ti okoli molitve rožnega venca. Drugič, ne pozabi nikdar na age quod agis — delaj, kar delaš; bodi vedno zbran pri vseh delih. Tretjič, najbolj tankovestna skromnost v pogledih besedah itd. To že razumemo. Končno, mirnost, spokojnost, veselost lepo vedenje, nikoli nikomur pikre besede nikoli se ne razgreti pri razpravljanju; toda preprostost, pristrčnost, odkritost in ne strahopetnost, ne medle stvari. Dodaj: Nikdar ne govoriti o osebah, o zaupnih prijateljih drugače kot zadržano, to je povedati toliko dobrega, kot je mogoče, in pokrivati napake, kadar jih ni koristno razkriti; saj bi bila žalostna posledica tega, da bi vedno bolj uveljavljal sam sebe in bi zbuval samoljubje, ki se največkrat skriva, pa se tako prav lepo izdaja. Glej, to je sad te duhovne obnove.

O Jezus, ti vidiš živo hrepene nje, ki ga gojim v srcu, da bi te ljubil in postal tvoj resnični služabnik; podeli mi milost, da bom resnično storil kaj dobrega. Ali bom izvrševal vse te majhne sklepe? Toliko upam da tvoje milosti, o Jezus.

Sreda zvečer, 22. avgusta (1900)

Odslej se ne bo več dogajalo, da bi odlašal obisk Jezusa Kristusa v presv. Rešnjem telesu na čas ob obisku gospoda župnika, ki ga navadno napravim ob večerni uri, če seveda ne bo tehtnih razlogov proti. Sicer pa potrdim, kar sem rekel to jutro, ker sem videl, da je nekaj drugega na lahko skleniti stvari, nekaj drugega pa izvrševati jih.

Poslovenil dr. F. Žakelj

Kraljevska služba^v božjega ljudstva^v

Ustanovitelj božjega ljudstva nove zaveze je Kristus, velikí duhovnik in prerok ter vodnik-pastir nove zaveze. Te svoje službe, duhovniško, preroško in kraljevsko, tudi po smrti in odhodu k Očetu v svetu izvršuje v svojem izvoljenem ljudstvu, Cerkvi. Ne vrši tega le po škofih in duhovnikih, kot se večkrat misli, ampak po vsem božjem ljudstvu, po celotnem telesu Cerkve, tudi po navadnih vernikih, laikih. Tudi ti so deležni teh njegovih služb. Tako nas uči zadnji vatikanski koncil.

Tu nekaj o kraljevski službi v luči koncilskega nauka.

Kraljevsko dostojanstvo božjega ljudstva

O kraljevskem dostojanstvu božjega ljudstva sv. pismo dovolj jasno govori. Pravi, da nas je Kristus „napravil za kraljestvo, za duhovnike Bogu“ (Raz 1, 6); da je Kristus „bil žrtvovan in je

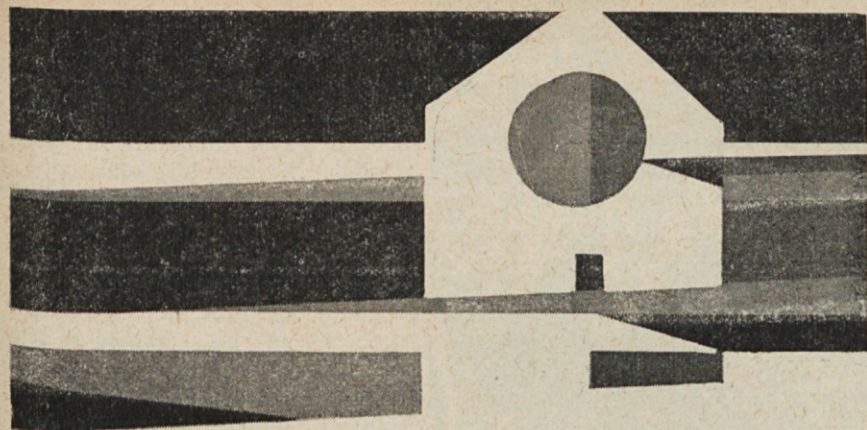
nas s svojo krvjo Bogu odkupil iz vsakega rodu in jezika in naroda in ljudstva in jih napravil Bogu za kraljestvo in duhovnike in bodo kraljevali na zemlji“ (Raz 5, 9-10). Sv. Peter v svojem pismu govori prvim vernikom: „Vi ste izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod, pridobljeno ljudstvo“ (1 Petr 2, 9).

To velja ne le za škofe in duhovnike, ampak za izvoljeno božje ljudstvo sploh, tudi za laike.

V čem je to kraljevsko dostojanstvo

S kraljevskim dostojanstvom je združena posebna svoboda, da človek ni podložen drugim, ampak je postavljen nad njimi.

V božjem ljudstvu naj vsi po božji zamisli uživajo tako najvišjo svobodo, svobodo božjih otrok. Nismo in ne smemo biti sužnji greha in strasti, ampak moramo nad njimi vladati in kot božji otroci prejemamo po milosti moč, da to moremo. Tudi nismo sužnji sveta

in služimo le Bogu in komur še izkazujemo pokorščino, je to zaradi Boga. Bogu služiti tako pomeni najvišjo prostost, svobodo. Bogu služiti je kraljevati.

Na svoj način vršimo neko Kristusovo kraljevsko poslanstvo, ko z apostolskim delom širimo Kristusovo kraljestvo v svetu: vodimo brate h Kristusu in jih vključujemo v njegovo kraljestvo. To je kraljestvo resnice in življenja, svetosti in milosti, pravice, ljubezni in miru (pref. Kr. Kralja). V tem kraljestvu se vsi rešujejo suženjstva in z nami dosegaajo svobodo božjih otrok.

Po tem Kristusovem kraljestvu smo vsi poklicani, da urejamo svet v Kristusovem duhu pravičnosti, ljubezni, miru. V prvi vrsti imajo v svetu to poslanstvo laiki, ki živijo v najtesnejšem vsakdanjem stiku s svetom in delujejo na svetnih področjih. Njihova dejavnost ni ma le zasebnega značaja, da s svojim delom služijo kruh sebi in

družini. Laiki imajo v božjem ljudstvu ob tem vzvišeno splošno in kolektivno poslanstvo: z osebnim prizadevanjem v luči Kristusovega nauka in ob podpori milosti morajo polagoma ozdravljati in zboljšavati človeške ustanove in razmere v svetu, da bodo vedno bolj služile razvoju človeka v pravi svobodi, da ne bodo v oviro, ampak v oporo in pomoč verskemu in krepostnemu življenju. Vso človeško kulturo naj vedno bolj prevevajo moralne vrednote in bo svet s tem tudi bolj sprejemljiv za krščansko versko oznanilo.

Verska svoboda

Pri tem poslanstvu laikov je po nauku zadnjega vatikanskega koncila važna njihova naloga, da v družbi uresničijo pravo versko svobodo.

Res se področje religije in Cerkve razlikuje od področja svetne družbe, države; prav tako so religiozne dolžnosti in pravice in re-

ligiozna dejavnost laikov različne od njihovih dolžnosti in pravic in dejavnosti na svetnem področju; prvo jih zadeva kot vernike, drugo kot državljane. A ta razlika med obojnim redom ne pomeni, da je med njima nasprotje. Prav tega ne sme biti, ampak mora med obojnim vladati popolna harmonija, da si religija in državljanske dolžnosti ne bosta v človeku nasprotovale in ga notranje razdvajale, ampak ga harmonično izpopolnjevale. A to harmonijo je treba uresničiti in je to važno poslanstvo vseh vernikov in na svetnih področjih predvsem laikov. Koncil o tem ugotavlja: „V našem času je kar najbolj potrebno, da ta razlika pa tudi skladnost kar najjasneje odsevata v načinu delovanja vernikov, da bi poslanstvo Cerkev moglo bolje ustrezati posebnim razmeram današnjega sveta. Treba je sicer priznati, da se zemeljska družba po pravici posveča svetnim skrbem in da se pri tem ravna po svojih načelih, toda prav tako po pravici odklanjamo tisti pogubni nazor, ki si prizadeva zgraditi družbo ne oziraje se na vero in ki nasprotuje verski svobodi državljanov ter jo uničuje“ (Konst. o Cerkvi 36).

Religija in z njo Cerkev mora v moderni družbi doseči pravo svobodo. Nihče ne sme biti nikdar s kako silo oviran, da bi v verskih zadevah sledil glasu svoje vesti, in nikdar ne sme biti kako siljen, da bi delal proti temu glasu vesti. Ta svoboda velja ne le za strogo notranje področje v mislih, ampak prav tako za zunanje izražanje tega prepričanja in za celotno življenje. Ej raj bo v skladu s tem religioznim prepričanjem. Svetna oblast prestopa meje svoje pristojnosti, kadar neupravičeno omejuje to versko svobodo.

Kristus je prišel, da kot vodnik in pastir novega, odrešenega človeštva obnovi v njem edinost, ki je v njej skrivnost človekove sreče. Razdor, spor, sovraštvo je prinesel greh in so to metnje v božjem načrtu o svetu. Kristus uničuje greh in te njegove posledice in obnavlja kot vladar novega kraljestva v svetu od Boga hoteni red.

Laiki, krščanski verniki, so deležni Kristusovega kraljevskega poslanstva in naj ustvarjajo v svetu harmonijo, edinost, mir — za Kristusovo kraljestvo miru.

Dr. Franc Gnidovec

Po pravici odklanjamo tisti pogubni nauk, ki si prizadeva zgraditi družbo ne oziraje se na vero in ki nasprotuje verski svobodi državljanov ter jo uničuje.

Dogmatična konstitucija o Cerkvi, štev. 36

250 —

LETNICA KRONANJA

Milostna podoba
Marije na Sveti gori
na Goriškem

Letos praznujemo še drugo obletnico kronanja milostne Marijine podobe in sicer svetogorske Matere božje in Jezuščka v njenem naročju in sicer je minilo 6. junija t. l. že 250 let od tega velikega dne.

Začetek

Začetek Marijine romarske pobožnosti na Sveti gori pri Goričici sega v leto 1539. Prvo soboto v mesecu juniju je Urška Ferligojeva iz Grgarja na severni strani takrat in danes spet Skalnica (688 m) imenovane Svete gore Pasla ovce in takrat se ji je prikazala Marija z Jezuščkom v na-

ročju in ji rekla: „Povej ljudstvu, naj mi tukaj zida hišo in me prosijo milosti!“ Uršika je izpolnila Marijino izročilo, a oblasti so jo zato prijele in zaprle. Takoj so postavili kapelico in vanjo Marijin kip, ki je še ohranjen, a že dve leti po Marijinem prikazovanju Uršiki so začeli staviti cerkev, ki jo je posvetil l. 1544 oglejski generalni vikar škof Egidij Falcetta. Ljudsko izročilo pravi, da je Marija pri prikazovanju napovedala, da bodo pri kopanju temeljev našli še posebno znamenje in so res izkopali ploščo iz marmora, na kateri so bile z gotski-

mi črkami vklesane besede angleškega pozdrava in v kolobarčkih razni reliefi ptic, zvezd in rož.

Prve cerkve ni več

Cerkev iz let 1541 do 1544 ni več ohranjena, kajti v prvi svetovni vojski so tam okrog divjale soške bitke in je bila cerkev popolnoma porušena. Sicer so jo deloma demolirali že pod cesarjem Jožefom II. leta 1786, a jo čez sedem let v prejšnji obliki obnovili. Ta nekdanja svetogorska cerkev je bila zgodovinsko in umetnostno-zgodovinsko pomembna. Zgodovinsko je zanimivo, da se je sam Primož Trubar obregal vanjo, češ da v pripovedovanje Uršike Ferligojeve in v Marijino naročilo ne verjame, umetnostno-zgodovinsko je pa to edinstveni arhitektonski spomenik 16. stoletja, slovenski sicer, a stoječ že v območju italijanskih vplivov. Žal nam je oblika cerkve ohranjena le po ne najboljših fotografijah.

Druge cerkve

Časovno približno sočasno so nastale na Slovenskem še ohranjene cerkve v Dvoru pri Polhovem gradu, pri Svetih treh kraljih v Slovenskih goricah, v Leskovcu na Dolenjskem in neohranjena v Novi štifti pri Gornjem gradu. Dočim imajo te omenjene cerkve še ostanke gotskih form v opornikih ali v svodih, je bila cerkev na Sveti gori sicer podobno troladijska kot ostale sodobne slovenske cerkve, bila pa je brez cpornikov, a stropa notranjščina

ni imela in je segal prostor notranjščine do strehe kot v Italiji že prej pri številnih starokrščanskih in romanskih cerkvah. Prostorni vtis tedanjega svetogorskega svetišča je pa začuda soroden ostalim sočasnim slovenskim cerkvam.

Milostno podobo Matere Božje z Jezuščkom v naročju ter sv. Joahimom in sv. Janezom Krstnikom, verjetno izrezom iz večje renesančne Santa Conversazione, je leto po postavitvi cerkve daroval Sveti gori oglejski patriarh Marko Grimani in sloves o številnih uslišanjih in milostih, ki jih je Marija delila na Sveti gori, ni privabljal le ljudstva z Goriške, ampak tudi s Kranjske, Štajerske in Koroške, pa še s Furlanije, Istre, Dalmacije in Havaške.

Oskrbniki

Prvih dvajset let je oskrboval božjo pot na Sveti gori župnik iz Solkana, l. 1565 pa je nadvojvoda Karel izročil skrb za dušni blagor romarjev frančiškonom bosenske province. Zgradili so si sa-

Ti, o naša ljuba Kraljica Svetogorska, moreš pri svojem Sinu Jezusu, Kralju veseljstva, doseči, da bo zavladal na svetu resnični krščanski mir, ki je sad pravičnosti in ljubezni. Posebno pa izprosi nam in našim sosedom, ki so druge narodnosti, da bomo živeli v medsebojni pravičnosti in ljubezni.

(F. Ž., Zdrava Marija, milosti polna, str. 962)

mostan, cerkvi pa zvonik, stranski kapeli ter ji nabavili nove oltarje in marmornati tlak.

Kronanje

Ljubljanska plemkinja, Ana Katarina pl. Šelemburg, je leta 1717 podarila svetogorski Mariji in njenemu Sinu zlati kroni. Tehtali sta 8 unč čistega zlata in sta vsebovali še 30 biserov, 23 demantov in 25 drugih dragih kamnov. Slika so prenesli v slovesnem sprevodu s Svete gore na Travnik v Gorici, kjer so jo postavili na oder, prevlečen z žametom in bogatimi preprogami pred palačo grofa Turna. Bile so velike kolone duhovnikov, plemičev, uradnikov in vojščakov ter kakšnih 30.000 ostalih vernikov, ko je pičenjski škof Jurij Franc Marotti položil kroni na glavi Jezuščka in Marije in je proglasil svetogorsko Marijo za Kraljico goriške dežele. Danes se nam vidi mikavno, da je bila darovalka kron ugledna ljubljanska dama, pl. Šelemburgova, ki ima zasluge tudi za postavitev in opremo ljubljanske uršulinske cerkve in tamošnjega uršulinskega samostana, pa da je kronanje opravil pičenjski škof; saj so pičenjski škofje do ustanovitve ljubljanske škofije opravljali škofijske posle kot oglejski arhidiakoni prav tudi v Ljubljani, pozneje do ustanovitve goriške nadškofije pa le še na Goriškem in na Krasu.

Tema

A že so prihajali za Sveto goro temnejši dnevi. Druga polovi-

ca 18. stoletja romarskim pobožnostim ni bila naklonjena, dokler ni 27. januarja 1786 odlok cesarja Jožefa II. božjo pot razpustil. Cerkev so takrat precej poškodovali, milostno podobo prenesli v Solkan, kjer je gostovala nad sedem let v oltarju svojega križanega Sina. Šele po smrti cesarja Jožefa II. so mogli božjo pot obnoviti in milostna podoba se je vrnila na Sveto goro 29. septembra 1793. Ker so bili z razpustitvijo Svete gore tudi redovniki pregnani, so prevzeli znova svetni duhovniki skrb za duhovno vodstvo romarjev, dokler šele l. 1901 goriški nadškof kardinal Missia ni znova poklical na Sveto goro slovenskih frančiškanov. Med temi je posebno znan p. Kalist Medic, ki je pozidal novi samostan in romarsko hišo ter l. 1907 dosegel odliko svetogorske cerkve z naslovom bazilike.

Velika romanja

Sveta gora je bila vedno zelo obiskana božja pot. Zlasti velika romanja so bila l. 1872, ko je 40.000 Goričanov molilo gori za papeža Pija IX. in l. 1890, ko je 50.000 romarjev molilo za papeža Leona XIII. Omenili smo že, da je prva svetovna vojska uničujoče prizadejala cerkev na Sveti gori. Milostno podobo so koncem maja 1915 odnesli najprej v Solkan in nato v frančiškansko cerkev Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Leta 1921 se je svetogorska Marija vrnila v Gorico, kjer je

našla začasni dom v stolnici, a 2. oktobra 1922 so jo v slovesni procesiji odnesli spet na Sveto goro.

Sv. Gora in fašizem

Za slovenske božjepotnike so prišle hude preizkušnje. Leta 1924 so fašistične oblasti izgnale poleg drugih slovenskih redovnikov tudi frančiškane s Svete gore in na njihovo mesto poklicale italijanske patre. Le-ti so si pridružili vsaj enega Slovenca in priznati jim moramo, da so z državno (italijansko) pomočjo zgradili na Sveti gori novo baziliko, samostan in romarski dom. Za štiristoletnico božje poti se je ponovno selila milostna podoba v goriško stolnico, a njen ponovni povratek na goro je bil še veličastnejši kot oni po prvi svetovni vojski in namesto tedaj že mrtvega metropolita Sedeja je vodil zdaj procesijo beneški patriarh kardinal Piazza.

Načrt za sedanjo precej večjo svetogorsko cerkev je napravil italijanski arhitekt. Cerkev je lepa, veličastna, a z umetnostno-zgodo-

vinskega vidika ne prenese primerjave z ono iz let 1541—1544.

Svetogorska Marija doma

V drugi svetovni vojski je morala milostna podoba s Svete gore spet bežati. Sprva se je umaknila na Vipavsko, a po kratkem povratku znova v goriško stolnico. Ko je bilo določeno, da se leta 1947 vrne na Sveto goro, so jo ugrabili. P. Hugo Bren jo je po dolgem prizadevanju Svete stolice dobil vrnjeno za Jugoslavijo, kamor je Sveta gora zdaj pripadla, jo spravil čez dolge ovinke v Solkan, odkoder se je v procesiji 20.000 ljudi vrnila na Sveto goro.

Kot sta si že metropolita kardinal dr. Jakob Missia in dr. Frančišek Borgija Sedej izbrala prostor za svoje posmrtno počivališče, tako je želel biti pokopan tam tudi apostolski administrator dr. Mihael Toroš. Njegov naslednik, škof dr. Janez Jenko je pa svojo visoko službo nastopil baš v svetogorski baziliki.

Marijan Marolt

Objemi v svoji materinski ljubezni zlasti vse goriške, tržaške, istrske in sploh primorske Slovence, ki so v tebe, ki kraljuješ na Sveti gori, vedno tako zaupali.

(F. Ž., Zdrava Marija milosti polna, str. 963)

Kdaj je umrl sv. Peter?

Za dan in leto Petrovega rojstva natančno ne vemo. Vemo le, da je bil domá v Betsajdi, poljedelski in pomorski vasi ob vzhodnem obrežju Tiberijskega morja ali Genezareškega jezera. Tu je živel s svojo ženo in se preživljal z ribolovom, ki je bilo težko, trdo delo.

Petrov značaj

Po značaju je bil odkritosrčen, živahen, hiter, otroško preprost, vendar tudi nekoliko domišljav, visok. Preveč se je zanašal nase in zaupal v sebe. Prav to je bil vzrok njegovih napak in padcev. Toda za trdo, hrapavo skorjo njegove zunanosti so se skrivale njegove

privlačne in izredno lepe lastnosti: njegova lepa duša, njegovo veliko-dušno srce, iskreno in pošteno mišljenje in njegova pristno človeška narava.

Zelo človeški

Peter je z vso svojo osebnostjo ena izmed najbolj zanimivih, najbolj človeških in izrazitih podob v evangeliju Jezusa iz Nazareta. S svojim čolnom in s svojimi ključi, s svojimi besedami in dejanji, s svojimi grehi in solzami, z vso zgodbo svojega življenja stopa v ospredje pred vsemi apostoli. S svojim živahnim in pristno človeškim značajem še danes uživa za-

upanje in ljubezen vseh krščanskih rodov.

Petrovo krstno ime je bilo Simon. Ko pa se je Jezus z ribičem Simonem prvikrat srečal, mu je dal ime Peter. Beseda Peter pride od grške besede „petra“, v našem jeziku skala. O njegovem prvem srečanju z Jezusom nam pripoveduje sveti Janez Evangelist. Andrej najde najprej svojega brata Simona in mu reče: „Našli smo Mesija (kar pomeni Kristus—Maziljenec). In privedel ga je k Jezusu.“ Jezus se nanj ozre in reče: „Ti si Simon, Jonov sin: ti se boš imenoval Kefa,“ kar pomeni Peter (Skala) (Jan 1, 41-42). Tega Jezusovega pogleda in teh Jezusovih besed ribič Simon iz Betsajde nikoli v življenju ni pozabil.

Sprejel je poklic

Ko ga je Jezus prvikrat poklical, se mu je Peter takoj velikodušno odzval. Zapustil je vse, kar je imel, in šel za njim. Jezus je v tem preprostem, iskrenem človeku, ribiču iz Betsajde, videl vse njegove lepe lastnosti. Zato ga je izbral za ribiča ljudi, za temeljno skalo, na katero je sezidal svojo Cerkev, za vrhovnega poglavarja vseh apostolov in vseh kristjanov. Prosil je zanj, da bi ne opešala njegova vera, da bi mogel pozneje utrjevati brate v veri.

Pri mestnih vratih Cezareje Filipove mu je Kristus obljubil prvenstvo v Cerkvi in najvišjo in vesoljno oblast nad njo. Po svojem vstajenju je Gospod ob obrežju Tiberijskega jezera izpolnil svojo

obljubo. Po trikratni Petrovi izjavi, da ga ljubi, ljubi bolj ko drugi apostoli in učenci, mu je Jezus naročil: „Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!“ S temi besedami mu je Pastir vseh pastirjev podelil in izročil popolno, najvišjo oblast nad vsemi svojimi verniki.

Nagrada za vero in ljubezen

Ta izredna odlika je bila plačilo za Petrovo gorečo in globoko vero, za njegovo iskreno ljubezen do Jezusa in za vse žrtve, s katerimi je reševal duše. Njegova izjava v Cezareji Filipovi: „Gospod, ti veš, da te ljubim,“ njegova izpoved, ko je Jezus napovedal sv. Rešnje Telo in vprašal apostole, če ga hočejo tudi oni zapustiti, pa je Peter v imenu vseh odgovoril: „Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imam in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji.“ Besede, ki jih je govoril Jezusu pri umivanju nog pred zadnjo večerjo, njegove bridke, skesane solze, ki jih je prelival po trikratni zatajitvi Gospoda, njegova pot k grobu na veliko noč zjutraj, vse to dokazuje, kako iskreno, velikodušno je ljubil Peter v svojem življenju Gospoda.

Kristus sam je Petru izročil prvenstvo med apostoli in najvišjo oblast v svoji vesoljni Cerkvi. Besedilo 16. poglavja Matejevega in 21. poglavja Janezovega evangelija tako jasno dokazuje Petrovo prvenstvo in najvišjo oblast v Cerkvi, da so znanstveniki, ki temu oporekajo, prisiljeni tajiti pristnost teh dveh poglavij, kar pa ne

morejo dokazati. Sveti Peter se je zavedal, da je po Kristusovi volji prvak apostolov in ključar nebeskega kraljestva. Zato je tudi vedno tako nastopal. Tudi vsi apostoli in kristjani so priznavali njegovo prvenstvo in najvišjo oblast v Cerkvi.

Peter — prvi med apostoli

Sveti Peter je izobčil prvega krivoverca Simona Maga iz Cerkve, ker je hotel za denar kupiti pravico podeljevanja svete birmе. Ko je bil Peter v Jopi, ga je Kristus sam poučil o vesoljnosti nove Cerkve in ga poslal, da je spreobrnil rimskega stotnika Kornelija, ki je bil še pogan. Peter je vodil apostolski zbor v Jeruzalemu, ki je določil, da se poganom ni treba dati obrezati in spolnjevati Mojzesove postave, če hočejo postati kristjani. Predlagal in vodil je tudi izvolitev novega apostola Matija namesto izdajalca Juda Iškariota. Na binkoštni dan, na dan ustanovitve svete Cerkve, je Peter v imenu vseh govoril množici in jim razložil Jezusov nauk in njegovo poslanstvo. Napovedal je tudi v božjem imenu kazen Ananiju in Safiri, ki sta s svojo lažjo dala slab zgled prvim kristjanom. Vpričo Petra sta oba umrla. K Petru so prihajali drugi apostoli in so se posvetovali z njim. S senco svojega telesa je delal tudi čudeže in s svojo besedo širil luč, mir, edinost in vesoljnost.

Njegovo prvenstvo in njegov vpliv v Cerkvi in zunaj nje sta bila vzrok, da ga je dal kralj Herod Agripa v Jeruzalemu zapreti,

da bi se tako Judom prikupil. Svetopisemsko poročilo o njegovi čudežni rešitvi je čudovito lepa pesem, eno izmed najlepših del svetovne književnosti, četudi ni izmišljeno, ampak pripoveduje zgodovinsko resnico. Cerkev se njegove rešitve spominja tudi v bogoslužju na praznik „Vezi svetega Petra“.

Apostolska dela pripovedujejo, da je Peter po čudežni rešitvi iz ječe šel v drug kraj. Kam je šel, ne vemo. Zgodovina nam tega ne pove. Staro izročilo pravi, da je bil apostol Peter prvi škof v Antiohiji. To potrjuje tudi Cerkev, ki je uvedla praznik „Stol svetega Petra v Antiohiji.“

Peter in Pavel

Ko je prišel sveti Peter v Antiohijo, se je tam izvršil važen bogoslovni in zgodovinski dogodek. Peter je prej jedel s kristjani, ki so se spreobrnil iz poganstva. Ko pa so prišli tja judovski kristjani, se jih je začel izogibati in ni več jedel z njimi. Namen je imel dober. Ni pa ravnal prav, ker bi mogli kristjani iz tega sklepati, da je judovska postava zanje obvezna. Sveti Pavel je zaradi tega Petra ostro pogrjal. Sveto pismo pravi, da se mu je sveti Pavel v obraz ustavil. Peter je njegovo grajo ponižno sprejel in priznal, da ima Pavel prav. S tem priznanjem je sveti Peter pokazal izredno ponižnost, ki jo je imel v svoji težki, odgovorni in sveti službi.

Cerkev in evangelij se ne bojita resnice o prvenstvu svetega Petra in njegovih naslednikov. Kristus

je sezidal svojo Cerkev na Petru, skali. Nezmotljivost Cerkve zahteva tudi nezmotljivo oblast. Resnico o Petrovem prvenstvu potrjujejo zgodovinska dejstva: njegovo bivanje v Rimu, to, da je bil rimski škof in njegovo mučeništvo v tem svetem mestu.

Kdaj je umrl?

Staro izročilo pravi, da je bil Peter v Rimu škof 25 let, da je prišel v Rim leta 42 in pretrpel mučeništvo leta 67. Vsekakor se je moralo Petrovo mučeništvo izvršiti med leti od 64 do 68. Poleti leta 64 je požar uničil velik del rimskega mesta. Ko je mesto gorelo, je cesar Neron, kakor poroča rimski zgodovinar Tacit, prepeval v svojem zasebnem gledališču spev o razdejanju Troje in o svoji želji po slavi, da bi sezidal mesto, ki bi nosilo njegovo ime. Ko so pa ljudje začeli govoriti, da je Rim zažgal cesar sam, je Neron obdolžil kristjane, da so ti to storili. Začel jih je strašno preganjati. V cirkusih, ječah, v Rimu in okolici so začeli teči potoki krščanske mučeniške krvi.

„Quo vadis?“

Legenda pripoveduje, da je Peter iz strahu pred Neronovim preganjanjem bežal iz Rima. Zunaj mesta je srečal Gospoda. Vprašal ga je: „Kam greš, Gospod?“ „V Rim, da bom tam spet križan,“ mu je odgovoril. Peter je razumel pomen Gospodovih besed. Vrnil se je v Rim in tam dosegel palmo mučeništva.

Ko je prišel v rimsko mesto, so ga takoj zgrabili Neronovi ovadu-

hi. Zaprli so ga v strašno mamer-tinsko ječo. Tu je spreobrnil in krstil oba svoja ječarja, Procesca in Martinijana, ki sta oba postala pozneje mučenca. Kmalu potem so velikega apostola obsodili na smrt na križu. Preden so ga križali, je prosil svoje mučitelje, naj ga pribijejo na križ z glavo navzdol, ker ni vreden tako viseti na njem, kakor je visel njegov Gospod in Učenič. Umrl je na križu z glavo navzdol in tako dosegel slavno mučeništvo. Spolnila se je Gospodova napoved o Petru: „Ko si bil mlajši, si se opasoval sam in si hodil, kamor si hotel. Ko pa se postaraš, boš raztegnil svoje roke, in drugi te bo opasal in odvedel, kamor sam nočeš“ (Jan 21, 18).

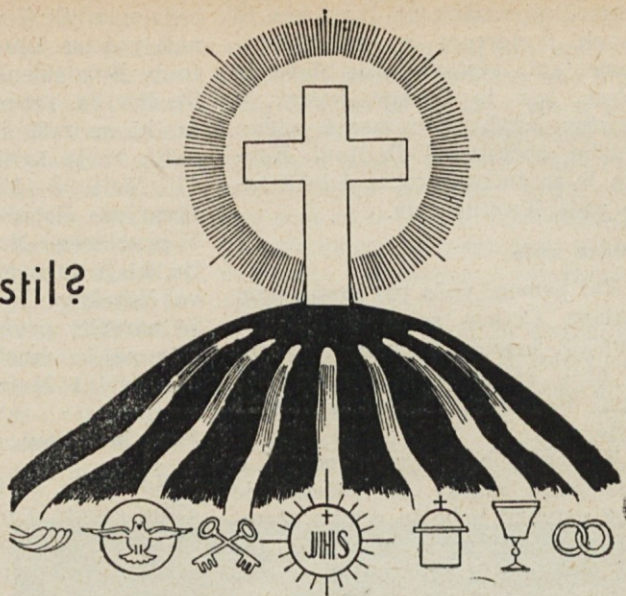
Na grobu prvaka — največji spomenik krščanstva

Na vatikanskem griču v Rimu, kjer je tekla Petrova mučeniška kri, je danes njegov veličastni spomenik — največja cerkev na svetu, ki je njemu posvečena in nosi njegovo ime. Njegov grob je pod mogočnim obokom velikega stambenika Bramanta. Ta obok je najkrasnejši spomenik na svetu.

Ob 1900-letnici slavne mučeniške smrti svetega Petra, velikodušnega apostola in prvega poglavarja Cerkve, pokleknilo na njegov grob pred oltarjem „izpovedi“. Spomnimo se Kristusa, Odrešenika, in s svetim Petrom, ribičem iz Betsajde, z velikim spoštovanjem recimo Gospodu: „Tj si Kristus, Sin živega Boga!“

Gregor Mali

Kdaj,
kje,
kdo,
me je krstil?

Pot kristjana v nebeško domovino prične s krstom. Zato ni čudno, da imamo že od prvih časov krščanstva ohranjene razlage tega zakramenta kot npr. sv. Avguština, sv. Ambroža, sv. Janeza Zlatousti ip. Misli o krstu nahajamo upodobljene na stenah rimskih katakomb, v prvotnih krstilnicah in vklesane tudi na nagrobnikih. Krstna liturgija zavzema osrednje mesto v cerkvenem letu, v velikem tednu, v veliki noči (Martimort: Los signos de la nueva Alianza 153).

Moramo podčrtati, da krst ni samo neki začetek kristjanovega potovanja, ampak že je potovanje in prehod. Sedanji krstni obred rimske Cerkve to dejstvo nekam

zabriše, ker je samo oblivanje z nekaj kapljicami krstne vode in si je res treba mnogo domišljati, da nam pride ob tem obredu v zavest prehod. Bolj lahko mislimo na neko umivanje, neko očiščenje duše, kar krst tudi je, ker krščenca očisti izvirnega greha. Vendar to ni najvažnejši del krsta.

Tudi v rimski liturgiji je bilo do 5. stoletja v navadi popolna potopitev krščenca v krstni vodi. Ta obred boljše odgovarja globokemu pomenu zakramenta (Martimort: La Iglesia en oración 558). Zakaj se pri krstu rabi voda, ko bi samo po sebi mogla isto doseči beseda sama ali primerna molitev? Že vemo, da je delitev za-

kramentov vezana na tvar, ker je človek, kateremu so zakramenti namenjeni, sestavljen iz duše in telesa, ker je Cerkev, kateri je Kristus izročil zakramente, vidna družba, občestvo živih ljudi. Koščno je za ta zakrament določil rabo vode Kristus sam.

Pomen vode

Kaj pomeni voda pri krstu, nam razlaga Cerkev sama v svetopisemskih berilih, ki nam jih bere v noči velikonočne vigiliije kot uvcd v slovesni blagoslov krsne vode.

V prvem berilu nam govori o stvarjenju sveta: „V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Zemlja pa je bila pusta in prazna, tema je bila nad brezdanjim vodovjem; in duh božji je vel nad vodami“ (1 Mojz 1, 1-2). Voda se nam predstavi kot osnovni element. Iz vode se rodi življenje. In je dejansko tako, ker je božji Duh plaval nad vodami kot plava ptič nad svojim gnezdom varujoč svoj zarod v njem (Roguet: Los sacramentos signos de vida 51).

Voda in Duh

Tako vidimo združena dva bistvena činitelja krsta: voda in Duh ki daje življenja. Oba omenja zopet Jezus sam, ko razlaga Nikodemu potrebo krsta: „Resnično, resnično povem ti, ako se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v nebeško kraljestvo“ (Jan 3, 5). Voda je torej pri krstu potrebna, ker je krst novo rojstvo in nas vodi v nebeško kraljestvo.

V drugem berilu prejšnjega ob-

reda nam Cerkev govori o vesoljnem potopu. Ljudje so grešili. Zato je Bog sklenil iztrebiti z zemlje človeka, razen pravičnega Noeta, ki se reši s svojo družino v ladji, ki jo zgradi na božji ukaz (1 Mojz 5—8). Voda pokonča skvarjeno človeštvo obenem pa reši pravičnega Noeta in očisti zemljo, ki je tako pripravljena za novo človeštvo. In Bog ponovi svoje naročilo prvim staršem: „Plodite se in množite ter napolnite zemljo“ (1 Mojz 9, 1).

Smrt in rešitev

Nadaljnje berilo velikonočne vigiliije govori o prehodu skozi Rdeče morje. Spet je voda element, ki uničuje, vsa egipčanska vojska potone v nji. Pa je istočasno rešenik Izraeleem, ki so na ta način rešeni egiptovske sužnosti (2 Mojz 14-15). Tudi tukaj je navzoč božji Duh. Tokrat v podobi skrivnostnega oblačnega stebra, ki vodi Izraelce na tej poti do drugega prehoda čez vodo (Jordan) v obljubljeni deželo.

Podoba našega krsta je tudi Jezusov krst v Jordanu. Njemu seveda ni bilo potrebno nikako očiščenje. Pač pa pomeni njegov vstop v vodo Jordana prvo dejanje njegove zmagoslavne borbe s hudobnim duhom. Njegove sadove uživamo v našem krstu. Pri njegovem krstu ga nebeški Oče proglašajo za ljubljene sina. „Odrpala so se mu nbesa in je videl božjega Duha, ki se je kakor golob spuščal navzdol“ (Mt 3, 16). Torej zopet rojstvo iz vode in Duha in odrpala

so se vrata nebes, ki smo jih z grehom zapravili. Vse to je bilo samo podoba našega krsta, za katerega je bilo potreba še nekaj več. Na ta krst misli Jezus, ko odgovarja Jakobu in Janezu: „Ne vesta, kaj prosita. Ali moreta piti kelih, ki ga jaz pijem, ali biti krščena s krstom s katerim se jaz krstim?“ (Mk 10, 38). Jezus očitno misli na svoje trpljenje, ki je bilo Kristusov kelih bridkosti, potopitev v vodo smrti (Roguet o. c. 53). To smrt pa je Kristus premagal s svojim vstajenjem tretji dan. Tako razlaga krst tudi sv. Pavel: „Ali mar ne veste,

da smo vsi, kateri smo bili krščeni v Kristusa Jezusa, bili krščeni v njegovo smrt. Pokopani smo bili torej z njim po krstu v smrt, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih s slavo Očetovo, tudi mi zaživel novo življenje. Kajti, če smo se z njim zrastle v podobnosti njegove smrti, se bomo tudi v podobnosti njegovega vstajenja“ (Rimlj 6, 1-5).

Krst je torej smrt in življenje, smrt in vstajenje, kot so bile vode vesoljnega potopa in Rdečega morja uničenje starega človeka, uničenje greha in smrt, istočasno pa stvariteljice novega človeka, bož-

„...
jaz te
krstim
v imenu
Očeta
in Sina
in
Svetega
Duha.“

jega ljudstva. Za sv. Pavla so te podobe jasne napovedi našega krsta.

Prehod

Prehod vsega tega je bil prehod skozi Rdeče morje veliki čudež judovske velike noči — pascue. Tudi Jezus umrje in vstane od mrtvih o velikonočnih praznikih. Zato so nekdanj katehumeni prejeli krst v noči velike noči, kar obnovljeni obred velikega tedna zopet uvaja. Krščenci so se približali v krstilnico po treh stopnicah. Te tri stopnice so predstavljale tri dneve, ki jih je prebil Jezus v grobu in v kraljestvu smrti. Ko so krščenci prebredli krstno vodo, so zapuščali krstilnico po drugi strani, kar je pomenjalo njihovo vstajenje od smrti greha v novo življenje milosti (Roquet o. c. 54; Martimort o. c. 177).

Čeprav je sodobni krstni obred drugačen, vendar tudi sedanjí pomeni prehod čez morje greha. Krščenca spremeni iz sužnja greha v svobodnega in očiščenega; iz žrtve satana in smrti v božjega otroka. Krstna voda je istočasno grob in neizčrpno materinsko naročje, začetek življenja. Zakaj ni namen krsta samo odrešiti in prenoviti vsakega posameznika. Ustvarja novo človeštvo, božje ljudstvo iz edinega pravičnega Jezusa Kristusa.

Vstop v Cerkev

Poglejmo še drugi del, drugi namen krsta. Krst je pot naprej in obenem borba. Pri ostalih zakra-

mentih delivec ostaja na istem mestu: pri oltarju, v spovednici, pri bolniku. Edino pri krstu je premikanje z enega kraja na drugega, kar že deloma predstavlja pomen zakramenta samega. Otroka sprejme krstitelj — ali bi ga vsaj moral — na cerkvenem pragu, ker krščenc še ne pripada Cerkvi. Šele prihaja iz zunanjega sveta z namenom, da bi ga uvedli v Cerkev. Po zunanje ga duhovnik vpelje v Cerkev s posebnim obredom, ko položi nanj štolo: „Stopi v svetišče božje, da boš imel s Kristusom delež za večno življenje.“ Vstop v božje svetišče tukaj pomeni imeti delež s Kristusom, postati ud Kristusovega Telesa, ki je Cerkev. Vse to pa kot pogoj za dosego večnega življenja. Cerkev je tukaj na zemlji veža, pred dvorje nebeškega Jeruzalema.

Vsa ta vpeljava je pa samo prva stopnja. Krščenc še ni došel do krstnega kamna. Prej mora še izpovedati svojo vero, potem šele se bo smel približati pravemu krstu.

Odpoved satanu

Krščenec je vstopil v božje kraljestvo, prihaja pa iz kraljestva hudobnega duha, iz čigar oblasti se mora iztrgati. Zato se v krstnem obredu trikrat odpove hudobnemu duhu, vsem njegovim delom in vsemu njegovemu napuhu. To pomeni, vsemu posvetnemu duhu, v kolikor je ta nasproten evangeliju.

Trojni odpovedi hudobnemu duhu sledi trojna priključitev Bogu, ki se izrazi s trojno izpovedjo vere. Popolna odpoved satanu in popolna priključitev Bogu pa ni stvar trenutka, ampak je težka in dolga pot, polna naporov in borbe. Tem so namenjena razna zarotovanja v krstnem obredu. V prvotnem obredu so bila ta zarotovanja porazdeljena na ves postni čas in so tako bolj prišla do izraza.

Zakaj je potrebno zarotovanje tudi pri krstu otroka? Greh po krščanskem nauku ni samo neko moralno zlo, ki ga zagreši posamezna oseba, temveč je tudi zlo, ki obsega celo stvarstvo, kot pravi sv. Janez: „Ves svet tiči v zlu“ (1 Jan 5, 19). Zato raba zarotovanj pri blagoslovu posameznih stvari. Toliko bolj pri krstu otroka, ki se je od rojstva nahajal v oblasti hudobnega duha (Roguet o. c. 58).

V znamenju križa

Pri zarotovanjih se rabi pogosto znamenje križa. Kristus je s križem premagal greh in smrt ter hudobnega duha. Križ je torej znamenje zmage. Kristus je junaški borec; njegovo trpljenje je bila borba na življenje in smrt s hudobnim duhom. Tudi čas, ko je bil v grobu, zanj ni bil počitek. Šel je v predpeklo, da tudi od tam izžene hudobnega duha. Krst nas dela deležne njegovega trpljenja in križa, njegove borbe in zmage. Zato krščenca mazilijo neposredno pred oblivanjem s krstno vodo s krst-

nim oljem. V starem obredu je takrat krščanec odložil svojo obleko. To ne samo zaradi potopitve v krstno vodo in v znak, da odloži vsak greh, ampak tudi v znak borbe.

Kristusov križ, njegovo trpljenje, smrt in vstajenje pomenijo poraz hudobnega duha, smrti in greha. Pri krščencu to seveda še ni polno doseženo. More še celo znova zapasti v greh in v oblast hudobnega duha. Je krst potem brez pomena? Nikakor! Krstna milost bo krščencu pomagala v borbi z grehom in s hudobnim duhom. Toda borba bo trda in za mnoge dolga. Za vse pa prav do Kristusovega prihoda ob koncu zemeljskega romanja. Tudi na to misli krstni obred, ko krščencu izročča belo oblačilo: „Prinesi ga brez madeža pred sodni stol Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ Prav tako tudi, ko mu izročča prižgano svečo: „Prejmi gorečo luč in neomadeževan varuj svoj krst, da boš, ko pride Gospod na svatbo, mogel skupaj z vsemi svetniki na nebeškem dvoru iti njemu nasproti in boš živel na vekov veke.“

Krst je torej borba. Pričenja na zemlji življenje polno borbe. Da nam pa tudi zagotovilo, da bomo ob Kristusovem povratku dosegli veliko plačilo in srečo, če se bomo vztrajno borili do zmage. Borimo se torej zvesto in vztrajno zaupa-joč v našega velikega borca Jezusa Kristusa.

Boris Koman

1900 LET NAŠE VERE^v

Leto 1967, v katerem nam je po božji dobroti dano živeti, je po sv. očetu, papežu, proglašeno kot leto vere.

V apostolskem pismu, ki ga je naslovil 22. februarja, na praznik Stola sv. Petra, na vse škofe, je napovedal, da bo letos vsa Cerkev slovesno praznovala 1900-letnico mučeniške smrti svetih apostolov prvakov, Petra in Pavla in bo zato 29. junij, vsakoletni njun praznik, tudi slovesni začetek tega leta vere v baziliki sv. Petra v Rimu.

Vse škofe katoliške Cerkve prosim, naj se mu v tem spominskem slavju, v svojih škofijah pridružijo, da bi bila v vseh vernikih na novo potrjena tista sveta vera, ki sta nam jo oznanjala sveta apostola prvaka, brez katere je nemogoče biti Bogu všeč (Hebr 11,6) in po kateri upamo doseči obljubljeni zveličanje: „Kdor bo veroval, bo zveličan“ (Mr 16, 16).

Sveti oče pravi, da ne bo za to leto vere razpisal nobenih posebnih odpustkov, da pa naj bo v vsej Cerkvi njegov značilni znak: slovesno skupno in družinsko ter zasebno izpovedovanje vere, bodisi apostolske, bodisi v drugih potrjenih formulah.

Tej slovesni obletnici, ki jo bo

praznovala vesoljna Cerkev, se pridružujejo v naši narodni zgodovini še druge, ki jih bo naš narod doma in v svetu hvaležno slavil: letos poteka 1200 let, kar je naš narod sprejel katoliško vero. Bil je prvi med slovanskimi narodi, ki se je po božji milosti za to določil.

Tudi poteka letos 1100 let, kar sta preko Kocljeve kneževine Panonije prvič potovala v Rim sveta brata Ciril in Metod, noseč s seboj mučeniške ostanke sv. papeža Klementa. Tam ju je sprejel papež Hadrijan II. z vsemi častmi. Potr dil je njuno misijonsko poslanstvo med Slovani in blagoslovil cerkvene knjige v slovanskem jeziku; tam so bile za božič prve slovanske nove maše, ki so jih v rimskih cerkvah obhajali njuni učenci.

Goričani slavijo letos 250-letnico, odkar je bila kronana svetogorska Marija.

Na angelsko nedeljo bo pa poteklo 60 let, odkar je škof Jeglič slovesno kronal milostno podobo Marije Pomagaj na Brezjah.

Veliki spominski dogodki so to, ki nas nagibljejo k razmišljanju o veliki milosti svete vere, o njenem silnem pomenu v življenju narodov in posameznikov, pa tudi o svetih dolžnostih, ki nam jih vera nalaga.

Vera je milost — je božji dar

Med tremi božjimi čednostmi, ki so vera, upanje in ljubezen, je vera na prvem mestu, ker je po nauku tridentinskega koncila začetek, temelj in korenina našega opravičenja.

Je *začetek*, ker po njej pridemo z Bogom v prvi stik, v kolikor je on začetek nadnaravnega življenja.

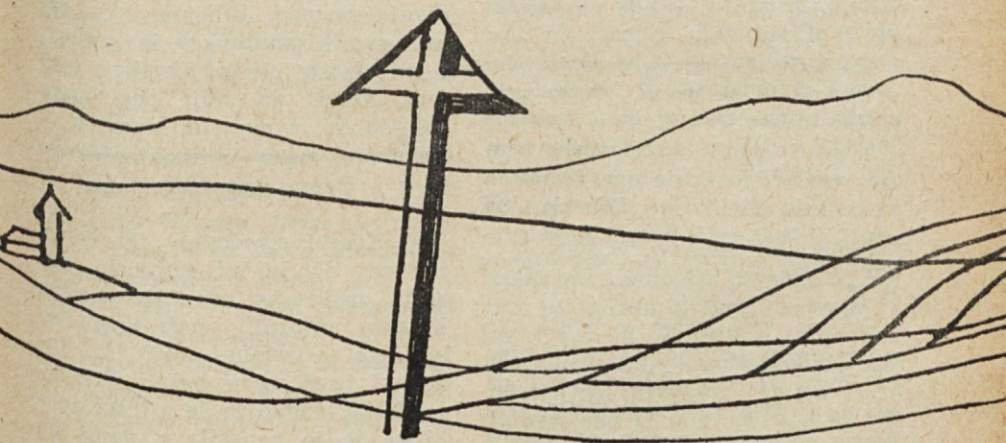
Je *temelj*, ker vse druge krščanske kreposti, tudi ljubezen, predstavljajo vero in na njej stojе kakor stavba na svojem temelju. Brez vere ni mogoče ne upati ne krščansko ljubiti, brez nje je nemogoče krščansko življenje, nemo-goča pripadnost božjemu ljudstvu.

In je *korenina*, ker iz vere, porožljene po ljubezni, rastejo vse krščanske kreposti, cvetijo in sad

rodijo. Ta korenina vere je tako vztrajna v svoji življenjski moči, da more obstati tudi v duši, ki je zaradi smrtnega greha nadnaravno mrtva. Sredi viharnega življenja in tudi ob tragičnem brodomu nam jo Bog pušča kot zadnje sredstvo rešitve. Ako v enih trajno pojema in končno popolnoma zamre, se to zgodi le po ponovnih zlorabah in po prostovoljnem grešnem odpadu.

Vera je torej prva božja krepost, ki nam jo Bog vlije pri svetem krstu. Po njej razsvetljen naš razum pritrđi resnicam, ki jih je Bog razodel in nam jih po sveti Cerkvi zapoveduje verovati.

Razlog in nagib te verne pritrđitve je Bog sam, ki je neskončno resničen in ne more ne goljufati ne goljufan biti. Ker je ta božja

Križ stoji sredi časov in ljudstev — znamenje sv. križa je znamenje moje vere v Očeta in Sina in Svetega Duha.

avtoriteta najvišja in ne dopušča nobenega dvoma, je zato tudi pri-trjenje vernega človeka razodetim resnicam popolnoma trdno in go-tovo, čeprav teh resnic človek ne more v polnosti razumeti.

Vse verske resnice presegajo v mnogočem naše spoznavalne zmožnosti; verske skrivnosti kot so sveta Trojica, učlovečenje in odrešjenje, Sveto Rešnje Telo in druge pa so našemu razumu sploh neumliive, presegajo vsako naše spoznanje in jih moremo in tudi moramo sprejeti le zaradi božjega pričevanja. Naš razum se razodeti resnici ukloni po ukazu naše volje, ki jo k temu nagne božja milost.

Tako je vera, ki nas poveže z nadnaravnim svetom, v svojem najglobljem bistvu božja milost in kot taka božji dar, kakor uči sveti Pavel v pismu do Efežanov: „Z milostjo ste namreč rešeni po veri; in to ne iz sebe, božji dar je; ne iz del, da bi se kdo ne hvalil“ (2. 8-9).

Ta božji dar prave vere je tako velik, da bi se morali Bogu zanj stalno zahvaljevati.

V svoji ljubeči skrbi za nas nam po veri odgovaraja na temeljna vprašanja življenja: *Kdo in kaj smo? Odkod prihajamo? Kam gremo? Kaj je življenje, kaj njegov cilj?*

Le po veri vemo v svoje pomirjenje in tolažbo, da prihajamo od Boga, da smo njegovi otroci, da gremo k njemu, ki je naš Oče. Ob koncu našega romanja po zemlji nas bo ljubeče sprejel, ako smo vztrajali v veri in v dobrih delih.

In že zdaj na naši zemeljski poti nas spremlja, nas vabi, nas vzdržuje, nas razsvetljuje po Kristusu, po njegovi Cerkvi.

Zopet je sveti Pavel, ki to tako lepo pove: „Bog, ki je bogat v usmiljenju, nas je zaradi svoje velike ljubezni, s katero nas je vzljubil, oživil s Kristusom — po milosti ste rešeni“ (Ef 2, 4-5).

Vera — luč in življenje naroda

Sveti Avguštin, ki ga navaja svet oče v svoji poslanici, pravi: Kjer ni Boga, tam manjka zadnji in najviši vzrok stvari, manjka prava luč misli, manjka neovrgljiva moralna norma, ki jo potrebuje človeški rod.“

Vse to imejmo v mislih v tem letu vere in vprašajmo se, kako se pač živeli naši predniki pred sprejetjem krščanske vere? Gotovo nič drugače kot oni pogani v Efezu, ki jim Sveti Pavel po spreobrnjenju govori: „Bili ste mrtvi zaradi svojih prestopkov in grehov, v katerih ste nekdaj živeli po šegi tega sveta, po volji poglavarja zlih duhov, v mesenih strasteh, v poželenju mesa in mišljenja, po naravi otroci jeze božje“ (Ef 2, 2-3).

V Kosovi zgodovini Slovencev beremo, da je bil slovenski rod divji, nasilen in krut. Ko je izza Krapatov prodiral v naše kraje, so kristjani s svojimi škofi in duhovniki pred njimi bežali v Italijo. Kako bridko in še v težji obliki se je to ponovilo z nami po zadnji vojni. Bratje smo bežali pred rodnimi brati, ki so zavrgli

Boga in božji red in znova padli v pogansko krutost in nasilje...

Po sprejetju krščanske vere, ki sta ji sveta apostola Peter in Pavel prva učitelja in stebra in je v Rimu, kjer sta jo z mučeniško smrtjo potrdila, dobila svoj prvenstveni sedež, se naš narod pred 1200 leti včleni v Kristusovo Cerkev in po njej v družino krščanskih narodov ter si s tem zagotovi na tako izpostavljenem ozemlju, kot je ravno naše, svoj obstanek.

Začetek krščanstva v našem narodu si ne moremo razlagati drugače, kot znamenje posebne božje naklonjenosti in Marijine ljubezni. Zato je škof Modest prav božji Materi posvetil cerkev pri Gospej Sveti. Sveta Gospa, ljubljena Mati in Kraljica Slovencev je od tedaj naprej postala Devica in božja Mati Marija.

Iz krščanske vere živi naš narod že 1200 let in se je z njo tako zrastel, da se ni dal od nje več odtrgati v vseh težkih in nevarnih, često prav obupnih dobah svoje zgodovine.

-
- Imamo družinski križ?
 - Je na častnem mestu?
 - Z znamenjem križa sprejmemo novokrščenca v hišo.
 - S križem v rokah bomo odšli izpod domače strehe — za vedno.
 - Poglejmo pogosto na ta naš dragi družinski križ. V sreči — v nesreči, ob rojstvu — ob smrti: poživimo **vero** v Očeta, Sina, Svetega Duha.
-

Odpovedale so včasih posamezne skupine, ki jih je zmamila tuja učenost, narod pa je ostal v celoti zvest in je svojo vero branil proti nevernikom in proti krivovercem, tudi za ceno krvi, ki je večno najvišje versko pričevanje. Krščanska vera prešinja vso našo narodno zgodovino, našo kulturo, naše življenje vsa ta dolga stoletja.

V tem našem času preživlja in prebija naš narod v domovini, vkljenjen v verige po nasilnem brezbožnem režimu, eno svojih najtežjih zgodovinskih preizkušenj, ki jo je Bog dopustil v naše prečiščenje.

Trdno upamo, da jo bo z božjo in Marijino pomočjo zmagovito prestal. V tem upanju nas potrjuje spomin na našo borbo med vojno in revolucijo, borbo za vero, dom in rod. Porok za to upanje so nam tisoči naših pričevavcev in mučencev, ki so v silnem trpljenju za vero in dom prelili svojo kri. Porok za to končno zmago nad brezbožnim in brezsrčnim komunizmom nam je tudi narod doma, ki v svoji zdravi celoti v krščanskem verovanju in življenju noče popustiti.

Z velikim veseljem in zadoščanjem nas navdajajo poročila od doma, da versko življenje vztraja in se krepi in obnavlja, tudi med mladino, najbolj izpostavljeno komunistični prevzgoji, ki pa razočarana nad krivimi učitelji in voditelji spet išče svojo oporo, svoje veselje in svojo moč v Cerkvii, v Kristusu, v Bogu. Naj usmilje-

ni Bog blagoslavlja to versko narodno obnovo, ki se vrši v trpljenju in v mnogih bridkosti, ki pa bo prav zato tem trajnejša tako v pastirjih kot v vernem ljudstvu. Saj je tako, da, kar raste v viharjih, požene globoke korenine.

Slovenski izseljenci v svobodnem svetu živimo svoje krščansko življenje brez strahu in brez ovir. Javno izpovedujemo svojo vero, se zbiramo k službi božji, k verskim sestankom in pobožnostim in k slovesnim verskim manifestacijam. Naša beseda se tiska v popolni svobodi v številnih verskih in kulturnih listih in revijah. Vsi se zavedamo, da je ta svoboda velika dobrota in zanjo hvalimo Boga, ker nam prav ta lajša bivanje v tujini.

Vendar naša vera tudi v tej polni svobodi ni brez nevarnosti. Te ne prihajajo od strani oblasti, ampak iz samega okolja, v katerem živimo, iz duha družbe, v kateri se gibljemo. Ta duh pa je v mnogem zelo posveten, materialističen, mrzel in brezbrizen za Boga, za vero, za nadnaravne vrednote.

Ako se proti temu strupenemu ozračju stalno ne borimo in se v bratski skupnosti ne vzdržujemo v svojem slovenskem in krščanskem prepričanju, se nam kaj lahko zgodi, da bomo izgubili oboje. Zelo težko vzdrži v tem okolju tisti, ki se loči od skupnosti in se umakne v osamljenost. Sveto pismo ne kliče zastonj: „Gorje tistemu, ki je sam; če pade, ni drugega, da bi ga vzdignil“ (Prid 4, 10).

Seveda pa moramo za veliki dar vere tudi moliti in vero stalno obnavljati s stanovitnim krščanskim življenjem, ker nam je ne ogrožajo le nevarnosti okolja, ampak tudi sam hudobni duh. Ta si pač ničesar bolj ne želi, kot da bi nas odtrgal od vere in Cerkve, ker ve, da bi si s tem zagotovil naše duše.

Zato je ob tem razmišljanju zelo na mestu opomin sv. Petra, ki ga duhovniki vsak večer ponavljamo v sklepu duhovnih dnevnih, ki pa je od začetka namenjen vsem kristjanom in se glasi: „Bratje, trezni bodite in čujte, zakaj vaš nasprotnik, hudič, hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Ustavljajte se mu trdni v veri“ (I Petr 5, 8-9).

Imamo pa Slovenci v sodobnem svetu še svoje posebno poslanstvo z ozirom na domovino.

S svojo slovensko in krščansko zvestobo moramo biti narodu, ki živi in trpi doma, predmet tolažbe, moči in zaupanja. Naj vedo bratje in sestre doma, da smo z njimi duhovno združeni, da zanje molimo, da govorimo in pišemo za to, da spet zasije nad ljubljeno slovensko zemljo veseli in svetli dan svobode, ko bomo spet vsi Slovenci, doma in v svetu, združeni po našem 1200 let starem izročilu, kakor ga je sveti Pavel zapisal v pismu do Efežanov: „En Gospod, ena vera, en krst; en Bog in Oče vseh, ki je nad vsemi in po vseh in v vseh“ (4, 6).

Alojzij Košmerlj

P. Ismael Quiles D.J.,
rektor univerze Salvador

V ŽIVLJENJE IN VZGOJA ZA ŽELEZNO ZAVESO (VI.)

Kot je omenjeno, je p. I. Quiles zelo želel obiskati ruski muzej in zgodovinski muzej vere in brezboštva v Leningadu. Prvi popoldan ko je bil prost, je izrabil za obisk teh muzejev. Spremljal ga je uradno določeni prevajalec.

1. Obisk ruskega muzeja

Najprej se je napotil v ruski muzej. Imel je tako priliko občudovati kot pripoveduje, izredno lepe ikone XII. in XIV. stoletja. Lepe so tudi zbirke poznejše ruske umetnosti kakor tudi novejše izza dobe komunističnega režima. Ta muzej je izredne važnosti za poznanje zgodovine ruske umetnosti.

Zadnje dvorane so namenjene razvoju komunistične revolucije v Rusiji. Prikazan je celoten proces razvoja komunizma s pomočjo umetniških zbirk.

2. V zgodovinskem muzeju vere in brezboštva

Obisk muzejev ni bil na uradnem programu, a so predvidevali, da jih bo pater želel videti. V prvem primeru je šlo vse gladko, za obisk tega muzeja pa niso bili preveč navdušeni in so mu dali vedeti, da mu ne bo preveč prijeten, ker krščanstvo ni prikazano preveč simpatično. Tega se je pater sam zavedal, a je vztrajal, ker ga je muzej zanimal iz znanstvenega vidika. Zato je svoje spremeljevalce kar silil, da obiska ne bi zamudili alj celo pozabili. Zelo neradi so pristali in dopovedovali, da ne bo videl nič bolj zanimivega kot je že videl v ruskem muzeju, ter končno je tudi bolj koristen obisk samo enega muzeja kot pa dveh.

Ko so prišli do muzeja so bila vrata zaprta. Uradnica jim je re-

kla, da ta dan obiski niso dovoljeni, ker je namenjen čiščenju in počitku. Prevajalec se je potrudil, da je vodstvu muzeja dopovedal, da je pater izredni obiskovalec in gost vlade. Dali so se prepričati in obisk dovolili. Prižgali so vse luči, da je bila razsvetljava res razkošna in povedali, da ima na razpolago ves čas, ki ga potrebuje za ogled muzeja kljub temu, da se delovni urniki uslužbencev že bližajo koncu.

Muzej se nahaja v veliki pravoslavni katedrali Sv. Kassana. Je to zelo lepa cerkev zgrajena v obliki križa in obložena z marmorjem.

Material in zbirke so razstavljene kronološko, to je od početka vse do današnjih dni. Razlaga, ki je dana različnim predmetom in ki opisuje razvoj vere, je zelo poniževalna, ker zanika vrednost vere in hoče prikazati, da je brezboštvo edina rešitev in realna posledica.

Začne s prazgodovinsko dobo in primitivnimi verstvi. Hoče se prikazati bistvene elemente zgodovine vere. Po prikazu verstev iz vzhoda se govori o Grčiji in rimski dobi. Posebej so poudarjeni in prikazani dogodki in obdobja, ki napravijo vero sovražno, kot na primer povezavo suženjstva s starim rimskim imperijem in krščanstvom. Prav nič pa človek ne najde, kar bi moglo govoriti v prid vere, ali da se je s pomočjo vere storilo kaj dobro za družbo in človeštvo.

Pater se je posebej ustavil in

študiral material, ki prikazuje krščanstvo. Zbrali so ves material ki so ga mogli, da bi prikazali krščanstvo ne samo kot zmotno, ampak tudi kot škodljivo za človeka, družbo in znanost. Se hoče dokazati, da je krščanstvo nasprotno kulturi in znanosti, češ, saj so cerkveni očetje učili, če se manj zanimaš za znanost, bliže si Bogu. Molči se pa o vsem, kar je krščanstvo storilo za kulturni in znanstveni napredek človeštva.

Slike prikazujejo, kako so kristjani ubijali pogane, kako so sežigali knjige in uničevali kulturo.

Posebej prikazujejo Sveto Trojico in hočejo z različnimi nagramdenimi dokazi prikazati, da je ta krščanska dogma logična posledica razvoja različnih indijskih in japonskih verstev.

Že od vsega začetka so kristjani samo služabniki. Zanika se jim lastno osebnost in njihovo nevednost izrablja kler.

Tudi Kristus ni avtentičen. Primerja se ga z različnimi ustanovitelji verstev stare dobe in hočejo dokazati, da je v njihovih legendah veliko podobnega gotovim obdobjem Kristusovega življenja. Dobesedno trdijo: „Kot zgodovinska osebnost Kristus ni nikoli obstojal. Vse skupaj je evangeljska pripovedka, kot to dokazujejo raziskovanja znanstvenikov in Kristusova osebnost je plod domišljije“ in podobno.

Posebej podrobno je prikazana in študirana Nova zaveza. Skušala se ji znikati vsako zgodovinsko

važnost, posebej pa se še poudarja, da zanika človeško dostojanstvo, je nasprotna znanosti in polna protislovij. Tako med drugim navajajo, da Nova zaveza zanika enakopravnost ženske. Glede tega se navaja več citatov iz pisma apostola Pavla. Prav tako upravičuje suženjstvo, kar je največji škandal za filozofijo, ki nas uči enakopravnost vseh ljudi.

Evangelije se razlaga tako kot bi bili naklonjeni samo bogatim in gospodi. Trdijo, da evangeliji učijo krivice. Neopustljivo je tudi, ker krščanstvo uči, da moramo ljubiti svoje sovražnike.

Ker je ob vsakem evangelistu upodobljena žival, trdijo, da krščanstvo časti živali, kar je prevzelo od starih Egipčanov.

Na široko so obravnavana tudi protislovja v evangelijih, našteji so jih kar 150.000, pri tem pa pozabili, da evangeliji nimajo vsi skupaj več kot 150.000 besed.

Patér je svoje spremljevalce opozoril na vse netočnosti in pomankljivosti razlag in izrazil začudenje, da more Sovjetska akademija znanosti in umetnosti kaj takega proglasiti za znanost. To se lahko kaže otrokom in nevednežem, ki niso sposobni kritične presoje. Spremljevalec ga je poslušal z mežikavno odprtimi očmi in nazadnje pripomnil, da res ne ve zakaj so muzej tako organizirali.

Nadalje se še vidijo v muzeju elementi grške mitologije in temu sledi islam. Prikažejo glavne značilnosti te veroizpovedi, kot višek

pa predstavlja slika skupino muslimanov, ki izjavljajo, da so pretrgali z vero.

V središču muzeja na najbolj vidnem mestu stoji izpostavljen v ironijo vsemu Leninov dekret, katerega prvi člen pravi, da se državljan lahko poučijo o veri samo v posebnih prostorih.

Posebno poniževalno je prikazana tudi pravoslavna vera. Ena izmed slik prikazuje pravoslavno duhovščino v službi Hitlerja in Gestapa. Tu je tudi dokaz, da je Cerkev v službi diktatorjev.

Prikazane so tudi borbe med različnimi verami in še posebej borba med krščanstvom in socializmom. Slika prikazuje kako so socialistične sile premagale skupino kristjanov. Premoč socializma pride povsod do izraza, socializem je nepremagljiv.

Sledi na naslednji strani

V letu vere:

- ni res, kar uči muzej brezboštva v Leningradu
 - odkod strah pred resnico od strani ruske Akademije znanosti in umetnosti?
 - verujem v resničnost sv. pisma
 - to potrjujejo tudi poganski zgodovinarji
 - v letu vere se spominjamo mučeniške smrti sv. Petra in Pavla — v potrdilo Kristusove vere!
-

Cerkev je bila vedno proti revoluciji in pravicam delavstva. Vedno pa je netila in podpihovala vojne med narodi. Je proti miru in mirnemu sožitju med narodi. Komunistem pa dela za mir in znanstveni napredek človeštva.

Po vsem tem, ko so vero prikazali kot nekaj nazadnjaškega in nasprotnika človeštva, je ena dvorana namenjena samo brezboštvu, njegovemu napredku in zmagi nad vero. Povzdigujejo se uspehi komunističnega brezboštva, višek vsega so pa poleti v vsemirje in sputniki, ki so presenetili človeštvo.

Na koncu sta ostali še dve dvorani a jih pater ni mogel več obiskati, to je dvorana inkvizicije in papeštva. Ni bilo več časa na razpolago.

Vse kar se vidi v muzeju napravi na človeka žalosten vtis. Pater pravi „da vse sloni na zmotnem prikazovanju in razlagi. Na posameznih izoliranih dogodkih, ki so iztrgani iz realnosti, časa in okolja v katerem so se dogajali se hoče vero prikazati kot nekako karikaturu brez zgodovinske realnosti. Prikazujejo se samo morebitne negativne strani in človeške slabosti, pozablja in zanika pa se neskončno veliko delo in doprinos vere h kulturnemu napredku človeštva, predvsem vse to, kar je krščansvo storilo za dobro človeštva. Je vse prikazano tako, kot če bi jaz, na primer, slikal komunistem samo z njegovimi koncentracijskimi taborišči in mu zanikal goto-

ve pozitivne strani... Sramotno je, da ta muzej nosi napis, da je pod vodstvom Sovjetske Akademije znanosti in umetnosti, ker ne predstavlja nobene znanosti.“

3. V palači pionirjev

Med vzgojnimi ustanovami komunističnih dežel so na prvem mestu palače pionirjev. Povsod, v Pragi, Varšavi, Moskvi in Leningradu so zelo razkošno opremljene in nudijo otrokom vse ugodnosti. Vendar jih ni dovolj in se nahajajo samo v večjih središčih.

Član pionirske organizacije je lahko vsak otrok, ki se izkaže v pridnosti, učenju in pokaže posebno voljo in delo za komunistično ideologijo. Tako je ta organizacija resnično priprava in začetek vzgoje za komunistem. Otrok, ki se dobro izkaže v pionirski organizaciji lahko postane pozneje član organizacije Komunistične mladine in ko doraste tudi član stranke.

Imajo posebne specializirane učitelje in profesorje. Na razpolago imajo vse, kar potrebujejo pri učenju in športnem udejstvovanju. Izgleda, da v teh domovih ne poznajo štedenja in mladina v njih uživa posebne privilegije.

Glavno vzgojno vodilo je kolektivizem in leninistična-komunistična ideja. Temu cilju se posveča vsa pozornost in v delo vložijo vse zmožnosti in sposobnosti, ki jih premorejo.

Pruredil A. Horvat

BLAGOSLOVITEV

SLOVENSKE HIŠE

V ARGENTINI

Nedelja 7. maja 1967 bo v zgodovini Slovencev v Argentini zapisana z zlatimi črkami. Tega dne je bila namreč blagoslovljena Slovenska hiša v Buenos Airesu.

Kratka zgodovina

Akcijo za Slovensko hišo so v veliki noči leta 1954 pričeli slovenski dušni pastirji v Argentini pod vodstvom msgr. Antona Oreharja.

Na praznik sv. Cirila in Metoda 1954 je msgr. Orehar že podpisal kupno pogodbo za Ramón Falcón 4158 v Buenos Airesu. Prostor meri 1.320 m². V avgustu 1956 so se preselile sem vse osrednje pisarne, ustanove in organizacije. Novembra istega leta je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman blagoslovil začasnno kapelo in vse prostore. Z gradnjo smo pričeli 1962. V petih letih je na Ramón Falconu zrastle dvorana in tri nadstropna stavba, ki meri 1.431 m².

Gradnja je stala 15.600.359 argentinskih pesov. Akcijo za Slovensko hišo je podprlo 1689 dobrotnikov.

V Slovenski hiši so: **kapela; pisarne:** Dušnopastirska, Zedinjene Slovenije — našega osrednjega društva, Svobodne Slovenije in Kulturne akcije; **šola:** osnovna, srednješolski tečaj, Slovenski oddelek Ukra-

jinske kat. univerze; in **osrednje organizacije:** Katoliška akcija, Slovensko kat. akad. starešinstvo, Slovensko kat. akad. društvo, Slovenska dekliska organizacija, Slovenska fantevska zveza, Slovensko gledališče, Družabna pravda in reviji Vestnik in Tabor; **dvorana**, ki meri 587 m².

Potek blagoslovitve

Program blagoslovitve je zamislil pisatelj g. Zorko Simčič. Režijo je prevzel g. Stanko Jerebič. Scena in okrasitev pa bila v rokah slikarja Ivana Bukovca in Staneta Snoja.

Potek blagoslovitve je kronist takole opisal (Sv. Slov., 11. V. 1967):

Iz Slovenske hiše so zadoneli akordi argentinske narodne himne, za njo pa slovenske Naprej zastava slave. Nato sta stopila k slovensko-argentinskemu traku, ki je zapiral vhod v Slovensko hišo, g. Božo Fink v zastopstvu predstavnikov vseh domov ter podravnatelj zunanjega ministrstva g. Raúl Oscar de Seta. G. Seta je prijel za slovenski in g. Božo Fink za argentinski trak ter sta odvezala pentljo, v katero sta bila povezana. Vhod v Slovensko hišo je bil prost. V tem trenutku je prišel iz Slovenske hiše gostom naproti g. msgr. Anton Orehar, jih toplo sprejel in pozdravil kot gospo-

dar-gestitelj ter jih povedel pred pročelje nove Slovenske hiše.

Predstavniki argentinskih oblasti, botri in ostali rojaki so nato zavzeli mesta na dvorišču pred vhodom v novo stavbo Slovenske hiše in pred spomenikom slovenskim žrtvam. Poleg podravnatelja De Seta so stali kot botri naslednji predsedniki slovenskih domov: Berazategui g. Jože Vidmar, Slovenska vas g. Jože Čampa, Naš dom San Justo g. Peter Čarman, Slomškov dom Ramos Mejía g. Herman Zupan ml. Slovenska pristava v Castelarju g. France Pernišek, Slovenski dom San Martín g. Janez Dimnik, Slovenski dom Carapachay g. Ivan Žnidar, Slovenski dom Miramar g. Lojze Trpin, Planinski stan Bariloche g. Dorijan Heller, Slovenski dom v Mendози je zastopal slovenski dušni pastir med tamšnjimi Slovenci g. Jože Horn, ki je bil med duhovščino. V sredini med predsedniki slovenskih domov je bil g. Božo Fink, predsednik Zedinjene Slovenije.

V tem trenutku so se približali spomeniku slovenskih žrtev predsedniki slovenskih mladinskih organizacij gđc. Helena Pleško, predsednik Slovenskega kat. akademskega društva g. Jernej Dobovšek, ter predsednik Slovenske fantovske zveze g. Ciril Jan z baklo. Prižgali so jo na večnem ognju pred katedralo v Buenos Airesu, kjer je pokopan argentinski osvoboditelj general José de San Martín. S tem ognjem so prižgali plamena na obeh straneh spomenika. Vsi navzoči so nato spomin žrtev II. svetovne vojne in komuni-

stične revolucije počastili z enominutnim molkom.

Šolski nadzornik g. Aleksander Majhen je nato g. Božu Finku kot predstavniku botrov izročil simbolični ključ Slovenske hiše. Člani odbora Slovenske hiše so pa argentinska gosta ter botre hiše lepo pogostili s soljo in kruhom ter vinom, kar je bilo vse za blagoslovitev Slovenske hiše prineseno iz Slovenije.

G. direktor msgr. Anton Orehar je zatem blagoslovil najprej pročelje Slovenske hiše, nato pa še križe, ki bodo viseli po posameznih prostorih v Slovenski hiši. Zatem je blagoslovil tudi vse njene notranje prostore.

Sledila je slovesna koncelebrirana sv. maša, ki so jo poleg direktorja msgra. Oreharja opravili še naslednji slovenski duhovniki gg. župniki Gregor Mali, Tone Škulj in Matija Lamovšek, rektor škofovega zavoda v Adrogueju g. dr. Franc Gnidovec, g. Janez Petek CM, g. Franc Barle SDB, Rev. Jože Horn in g. Jurij Rode. Streglo je 23 ministrantov iz raznih slovenskih naselij.

G. direktor msgr. Anton Orehar je imel po evangeliju cerkveni nagovor, v katerem je razvijal misli o trpljenju, žrtvah in veselju v zvezi z graditvijo Slovenske hiše. Med drugim je dejal:

Na nedeljo, ko so se nad večino od nas uresničile besede današnjega evangelija: „Iz shodnic vas bodo izobčevali; pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, mislil, da služi Bogu“ — blagoslovljamo Slovensko hišo v Argentini.

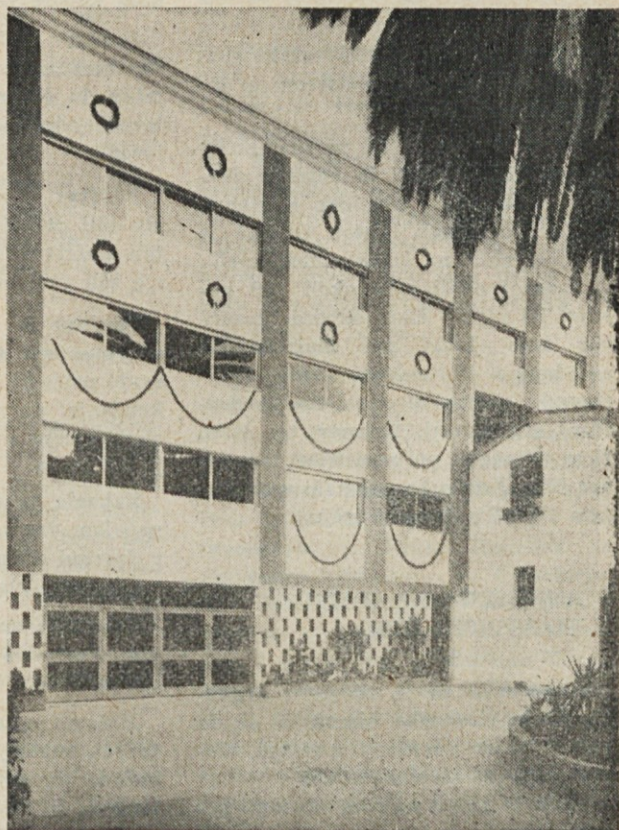
Priča je našega trpljenja in žrtev, pa tudi spomenik zaupanja.

Koliko žrtev je v tej hiši, ne le snovnih, ampak tudi duhovnih: prispevek na prispevek se je nalagal; množila ljubezen, vstopala trpkost; brusile so se misli in načrti, zgrajena je dejansko z našo srčno krvjo, ki je kropila tujo zemljo. Gledala je delo in umiranje naših najboljših rojakov; videla je žrtev ljubezni našega največjega begunca, rajnega škofa Gregorija, ki nam je začetek

dela blagoslovil; utrlil vero, poglobil upanje in množil ljubezen.

Danes imamo na zaupanju zgrajeno naše veselje, poplačano delo in skrb doslej, da na trdnem stojimo; s ponosom moremo pokazati na prestano trpljenje in darovane žrtve; vsemu svetu povemo: imamo zaupanje v svoje življenje. Imamo svetišče za svojo vero, temelj večne sreče, imamo streho za svojo narodno kulturo, ki je temelj časne sreče.

Združili smo svoje sile in danes

Slovenska
hiša
v
Buenos
Airesu
(Argentina)

ta vez praznuje svoj praznik. Botrujejo blagoslovu predsedniki krajevnih domov, zastopniki vseh krajev, kjer Slovenci širom Argentine živijo.

Popoldne bodo nastopili zastopniki vseh stanov in slojev, pripadniki vseh let; najstarejši bodo izročili ključke najmlajšim, naj v teh prostorih naše življenje nadaljujejo, da se ohranijo in domovino obnove.

Nad vsem plava blagoslov Boga, ki naj nas razsvetljuje in vodi; ob nas je ščit Marije Pomagaj, ki naj nas varuje.

Pri sv. maši je pel Slovenski pevski zbor Gallus pod vodstvom g. dr. Julija Savellija.

Po sv. daritvi je bil za zastopnika argentinskih oblasti in botre v drugem nadsrotlju prigrizek z vinom, g. direktor msgr. Anton Orehar je pa imel nato na slavnostnem kosilu v dvorani okoli sebe okoli 120 gostov. To so bili člani odbora Slovenske hiše, botri pri blagoslovitvi osrednjega slovenskega doma, predstavniki slovenskih izseljenskih društev, organizacij, ustanov ter tisti, ki so pomagali pri postavitvi Slovenske hiše. Kosilo je potekalo v prijetnem domačinskem vzdušju.

SLAVNOSTNA AKADEMIJA V SLOVENSKI HIŠI

Akademija se je začela z argentinsko in slovensko himno, ki so ju poleg članov združenih pevskih zborov peli vsi številni rojaki.

Nato je stopil na oder živahno pozdravljen graditelj Slovenske hiše g.

direktor msgr. Anton Orehar ter je na vse naslovil sledeče pozdravne besede.

„Botri, zastopniki ustanov in organizacij ter listov in končno vsi navzoči, saj spadamo v isto slovensko družino, pozdravljeni!

Pozdrav in zahvala je moja beseda!

Pozdrav najprej Bogu, ki nas je navdihnil, krepil in spremljal!

Pozdrav Mariji, ki je na tihem iz naše kapele vodila delo!

Pozdrav botrom, ki ste prevzeli varstvo; arhitektu g. Marianu Eiletzu, ki je zasnoval načrt in vodil izvedbo; graditeljem, ki so načrte izvedli.

Pozdrav in zahvala darovalcem, ki ste bili darežljivi; zbiralcem, ki ste bili požrtvovalni. Članom odbora, ki ste bili vsa leta vztrajni.

Pozdrav in zahvala, ki jo pošljemo evropski Caritas, ki nam je s svojo pomočjo občutno omogočila dokončanje načrtov: prav tako tudi slovenskima duhovnikoma, ki sta to posredovala.

Zahvala vsem sodelujočim na današnjem dnevu, tistim, ki jih vidimo v dvorani ali na balkonu in njim, ki v skritosti delajo za naš prijeten dan.

Zgradili smo s skupno pomočjo dom svobodne krščanske in slovenske kulture.

Hočemo ostati v veri svojih očetov in mater, tudi zaradi nje smo bežali; obnoviti jo hočemo po nauku Cerkve in 2. vatikanskega koncila. — To vero hočemo ohraniti sebi, ki

zunaj živimo, in pomagati bratom,
ki so po svetu in v domovini.

Ohraniti hočemo svobodno slovensko kulturo, daleč od materializma, ki ga uči in vsiljuje komunizem; hočemo ohraniti svobodo poštene misli med seboj.

Bog in slovenski narod v naših srcih in v naših delih!

Obema hočemo biti zveste priče, če treba tudi s trpljenjem in smrtjo.“

Združeni zbori so pod vodstvom pevovodje g. Štefana Drenška zapeli naslednjo Pesem Slovenski hiši:

Slovenska hiša, ti središče
vseh slovenskih domov,
šola naša, naše ognjišče,
gledališče in svetišče,
fara in domači krov —
Bog naj da ti blagoslov!
Blagoslov naj Bog ti da:
tu je Slovenija doma!

Besedilo je napisal g. dr. Tine Debeljak, uglasbil pa g. profesor Alojzij Geržinič.

Na oder, na katerem sta napovedovala v pesniško izbranih besedah popoldanski spored in ga povezovala v lepo celoto gdč. Marjana Homovičeva in g. Jože Žakelj, je stopil tajnik NO za Slovenijo g. Miloš Stare ter je v svojem govoru lepo povezal blagoslovitev Slovenske hiše in njen pomen z Majniško deklaracijo in njenim pomenom za slovenski narod. Začel je:

„Blagoslovitev te mogočne stavbe kot je naša Slovenska hiša, naš osrednji dom, je ena najbolj primer-
nih priložnosti, da se spomnimo tudi

petdesetletnice Majniške deklaracije.

Če vrednotimo Majniško deklaracijo in blagoslovitev tega osrednjega Slovenskega doma, najdemo, da v osnovi zasledujeta isti cilj, četudi je na prvi pogled primerjava manj vidna...“

V imenu Zedinjene Slovenije je izrekel pozdravne besede njen predsednik g. Božo Fink. Dejal je:

„Sredi tega velikega mesta je zrastle hiša, ki je sad izrednih, vztrajnih naporov in žrtev. Tu stoji od zdaj in za dolgo dobo v čast slovenskemu imenu, v službo idejam vere, narodnosti in človečanstva, središče v borbi za polno svobodo in v spomin na tiste, ki so zanjo dali življenje ali bili poklicani s poti hrepenenja po njej. Ta hiša ničesar ne zatemnjuje, ampak vse poveljuje. Nikomur ni v breme, vsem je namenjena v prid. Zato ima danes vsa naša živa skupnost dovolj vzroka, da čuti srečo in ponos...“

Sledili so pozdravi ter voščila slovenskih domov v Argentini. Izrekli so jih g. Dorian Heller za Planinski stan v Barilochah, g. Jože Vidmar za Slovenski dom v Berazateguiju, g. Ivan Žnidar za Slovenski dom v Carapachayu, g. Franc Pernišek za Slovensko Pristavo v Castelarju, Rev. Jože Horn za Slovenski dom v Mendoza, g. Lojze Trpin za Slovenski dom v Miramaru, g. Herman Zupan ml. za Slomškov dom v Ramos Mejii, g. Peter Čarman za Naš dom v San Justu, g. Ivan Dimnik za Slovenski dom v San Martinu in g. Jože Čampa za Slovenski dom v Slovenski vasi.

Svojo hvaležnost za postavitev Slovenske hiše so izpovedali odbrani otroci iz vseh slovenskih šolskih tečajev na področju Velikega Buenos Airesa, ki so pod vodstvom učiteljice g.đ. Anice Šemrov nastopili s prizorom, v katerem je g.đ. učiteljica razlagala slovenskim otrokom Velikonjevo črtico Amerikanci.

Lep je bil tudi prizor, ki so ga postavili na oder gojenci Škofovega zavoda v Adroqueju.

V imenu slovenske srednješolske mladine, ki ima pouk v srednješolskem tečaju Ravnatelja Marka Bajuka na Ramón Falcónu, sta izrekla zahvalo za postavitev Slov. hiše g.đ. Terezka Osojnik in g. Andrej Mele.

G. dr. Tine Debeljak je govoril pozdravne in zahvalne besede kot profesor na slovenskem oddelku ukrajinske katoliške univerze sv. Klementa, g. Ruda Jurčec v imenu Slovenske kulturne akcije, nakar je pevski zbor Gallus zapel pesmi: Galusovo Haec dies in V gorenjsko oziram se skalnato stran. Lepe in tehtne misli je razvijal v svoji voščilni besedi g. prof. Alojzij Geržinič v imenu Slovenske katoliške akcije, za njim pa v imenu Slovenskega katoliškega akademskega starešinstva g. ravnatelj Ivan Prijatelj.

Zastopniki Slovenskega katoliškega akademskega društva, Slovenske deklinske organizacije in Slovenske fantovske zveze so nastopili na akademiji ob blagoslovitvi Slovenske hiše s prizorom.

G. Vule Rupnik je na akademiji govoril v imenu slovenskega državnega gibanja. Za njim je pevski zbor Gallus zapel kot uvod v prizor, ki ga

je pripravila Slovenska misijenska zveza, Tomčevo Kristusovo oporoško „Dana mi je vsa oblast“. Spremne besede je govoril g. Marijan Loboda. Odloemek iz Prešernovega Krsta pri Savici pa recitiral g. Maks Nose. Ob Baragovem doprsem kipu je stalo slovensko idekle v narodni noši, sedel pa Indijanec.

Končno so izrekli še voščila in čestitke: za Družabno pravdo g. Lojze Erjavec, za protikomunistične borce Tabor g. Ivan Korošec, za Društvo slovenskih protikomunističnih borcev g. Miha Benedičič, za Gospodarsko zadruho — Slovensko posojilnico in hranilnico v Ramos Mejí g. Ivan Ašič in za Slovensko planinsko društvo tajnik g. Dorian Heller, ki je sporočil voščila in pozdrave tudi predsednika SPD g. Roberta Petrička, ki zaradi bolezni ni mogel priti na blagoslovitev Slovenske hiše.

Sledil je zaključni prizor, ko sta najstarejša slovenska emigranta v Argentini 87-letni Šmajdov oče ter 83-letni Štefeto oče izročila Janovemu Andreju in Mavričevima sestricama kot predstavnikom najmlajšega slovenskega izseljenskega rodu simbolžne ključe Slovenske hiše z naročilom, naj jih hrani in izroča poznejšim rodovom.

Med posameznimi točkami popoldanske akademije so bila prebrana tudi pismena in brzojavna voščila iz Argentine in iz drugih držav.

S pesmijo Hej Slovenci je bila popoldanska akademija po sedmi uri zvečer zaključena. Pela jo je vsa dverana pod vodstvom pevovodje slovenskega pevskega zbora iz San Justa g. Štefana Drenška.

ČESTITKE OB BLAGOSLOVITVI SLOVENSKE HIŠE

Ten. gral. Juan Carlos Onganía,
predsednik republike

Po direktorju ceremoniala predsedništva vlade sporoča, da obžaluje, ker pri blagoslovitvi Slovenske hiše ne more biti navzoč zaradi odsotnosti, pošilja pozdrav in želi uspeh.

Polkovnik Eugenio Francisco Schettini, župan argentinske prestolnice, Buenos Aires

Zaradi zadržanosti na drugem mestu se blagoslovitve Slovenske hiše ne more osebno udeležiti, se pa slavnosti pridružuje in ji želi uspeh.

Dr. Miha Krek, predsednik NO za Slovenijo

Ko odpirate vrata v novo Slovensko hišo v Buenos Airesu, Vam in vsem sodelavcem iskreno čestitam k velikemu uspehu in iz vsega srca želim, da bi v novem domu lepo rastle in se razcvitala slovenska sreča v božjo čast in slavo.

V minulih dvajsetih letih ste novi slovenski naseljenci v Argentini z združenimi močmi, v enotnost usmerjenimi napor, ustvarili versko-cerkveno, kulturno-prosvetno in splošno-demokratično središče, ki je edinstveno v našem razvoju in narodnem življenju. Najmočnejša, najdelavnejša, zato najvažnejša maselbina slovenske ideološke emigracije je to: v premnogih ozirih njeno vodilno središče...

Ignacij Kunstelj, generalni direktor slovenskih izseljenskih dušnih pastirjev

Dragi bratje in sestre! Ko boste dodali slovenskemu mozaiku v tujini novi biser s Slovensko hišo v Buenos Airesu, Vam iz srca čestitam. Vem, da vsak dom zahteva dela in truda, ki pa je zares obilno poplačano, ko je delo samo dovršeno ter služi svojemu namenu. Naj tudi Vaša hiša služi mnogim, ki živijo tam, naj jim bo v ponos in veselje, pa naj jih tudi krepi v slovenstvu in krščanstvu, da bodo Bogu otroci, narodu sinovi in hčere. Zato naj na dom in na vas razlije polnost svojega blagoslova, za kar prosim Vsemogočnega v teh dneh.

Dr. Pavel Robič, član izseljenskega sveta pri Konzistorialni kongregaciji v Rimu

Ko z blagoslovitvijo slovenskega doma dokončavate s skupnimi napor zgrajeno stavbo, z iskreno željo, da bi služila slovenskim izseljencem za krepitev vere in kulture, vse navzoče bratsko pozdravljam.

P. Bernard Ambrožič, OFM, urednik „Misli“, glasila Slovencev v Avstraliji

Sporočite udeležencem slovesnosti blagoslovitve nove Slovenske hiše dne 7. maja najlepše pozdrave in iskrene čestitke avstralskih Slovencev. Z vsem zanimanjem in najlepšimi željami spremljamo veliko delo rojakov v Argentini in si jih skušamo jemati za zgled...

Dr. Lojze Škerl, škofov vikar v Trstu

Iskreno čestitam vsem tistim, ki so s svojim delom in žrtvami postavili ta dom. Naj vsem Bog nakloni dovolj milosti, moči, poguma in pravega krščanskega optimizma, da boste v ta dom postavili res dobro, plemenito in pošteno slovensko družino.

Nace Čretnik, ravnatelj slovenske katoliške misije v Franciji

V imenu Slovencev v Franciji in v svojem imenu Vam čestitam k novozgrajeni Slovenski hiši, ki je sad Vaših skupnih žrtev, sad Vaše skupne ljubezni, plod Vašega poguma in dokaz Vašega zaupanja v bodočnost...

Dr. Janez Zdešar, direktor slovenskih dušnih pastirjev v Nemčiji

V imenu slovenskih izseljenskih duhovnikov v Nemčiji pošiljam vsem Slovincem, zbranim pri blagoslovitvi novozgrajene Slovenske hiše v Buenos Airesu prisrčen pozdrav!

Občudujemo Vaš idealizem in Vašo vztrajnost, s katero ste si zgradili nov dom.

Želimo, da bi Slovenska hiša postala središče, iz katerega bo vsem Slovincem v Argentini izžarevala poglobljena duhovnost!...

Andrej Prebil, CM, Toronto v Kanadi

Lazaristi v Kanadi se iskreno veselimo tega zares velikega uspeha argentinske slovenske skupnosti. Po lastni skušnji vemo, koliko truda in

dela Vas je stalo, preden je prišlo do končnega uspeha.

Čestitamo vsem, ki ste to borbo za Slovensko hišo vodili pa tudi vsej skupnosti, ki se je tako odlično izkazala s svojim sodelovanjem za skupno slovensko zadevo. Odslej boste argentinski Slovenci še bolj svetili s svojim zgledom vsem ostalim rojakom po svetu in nam dajali poguma v borbi za iste cilje.

Liga katoliških slovenskih Amerikancev

Pod varno streho Slovenske hiše v zdomstvu naj raste duhovno in telesno krepak ročaj, da mu ne bi viharji tujine omajali zvestobe Bogu, materi, domovini.

Poleg navedenih so še poslali čestitke in voščila:

ANGLIJA: J. Rehberger, tajnik Slovenskega kulturnega društva v Bedfordu.

ARGENTINA: Slovenci iz Córdoba, Rosaria, San Luisa, Comodoro Rivadavia in Mendoze.

BELGIJA: Slovensko katoliško društvo Slomšek v Eisdenu.

ČILE: S. Vincencija Kaplja v imenu Slovencev v Čilu in dr. Anton Trdan, dekan v Rancagui.

NIZOZEMSKA: Zveza slovenskih katoliških društev v Heerlerheide.

VENEZUELA: Rev. Janez Grilec in Jože Trampuž, predsednik in tajnik Društva sv. Cirila in Metoda v Caracasu.

CERKEV SKRBI ZA TURISTE

Za naš čas je zelo značilen neki poseben nemir, ki se kaže tudi v tem, da človek ne more več mirovati na enem kraju, ampak sili na pot. Moderna tehnična prometna in obveščevalna sredstva so nam zmanjšala razdalje med kraji in svetovi; človek si želi spoznati čim več božjega sveta, saj prodira zato tudi v vesolje. Ko v našem času človek ni več tako tesno povezan z naravo pri svojem delu kot je bil recimo kmet, pastir, gozdar itd., si nujno zaželi iz pisarne in tovarne vsaj za nekaj časa v naravo. Tako je postal turizem splošno družbeni pojav, ki ga nikdar več ne bo mogoče zaježiti, pač pa bo sorazmerno z dvigom življenjskega standarda in boljšanjem

prometnih sredstev neprestano raste. Zato ni čudno, da je oni koncilski odlok, ki govori o pastirski službi škofov, naložil škofom dolžnost, da iščejo primerne metode v skrbi za duhovno življenje tistih, „ki zaradi razvedrila potujejo v druge kraje“ (št. 18). Cerkev ne more mimo pojava turizma, saj v njem gleda velike vrednote, a tudi velike nevarnosti. Pavel VI.: „Cerkev ne more stati nezainteresirana za tako velikanski in obči pojav“. Letos je posebno leto svetovnega turizma, določeno od ZN. Turizem želijo humanizirati, z njim reševati človeško dostojanstvo. Turizem ne sme biti v razbrzdanosti in nekontrolirani sprostitvi nižjih nagonov, ne v izkorišča-

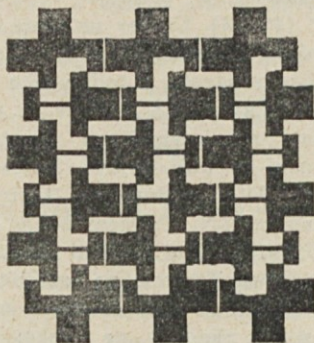
nju človeka, v izrabljanju gostov ali tujih ljudi ki so v službi turizma. Turizem mora služiti človeku, celemu človeku, njegovi duši in telesu. tako bo postal sredstvo medsebojnega spoznavanja in mednarodnega zблиževanja, ki bo nujno vodil k svetovnemu miru.

1. Duhovne vrednote turizma. Konstitucija o Cerkvi v sodobnem svetu pravi: „Prosti čas naj se pravilno uporablja za razvedrilo in za utrjevanje duševnega in telesnega zdravja, s potovanji v druge kraje, pri čemer se bistri razum in se razen tega v marsičem ljudje bogatijo z medsebojnim spoznavanjem.“ Odmor in potovanje v druge kraje naj bi bila nekaka nagrada, naravna in praktična nagrada za delo, ki ga je človek opravil med letom. Tudi tu velja Jezusova beseda, da je „delavec vreden svojega plačila.“ Turizem kot odmor in oddih od vsakodnevne dela s svojo spremembo okolja s prijaznim stikom z ljudmi in življenjem v božji naravi je blagodejno zdravilo, ki koristi človeko-

vemu telesnemu počitku, razbremenitvi živčne napetosti in poklicne preobremenjenosti. Človek si nabira novih moči fizičnih in duševnih, za nadaljnje delo.

Turizem je velik vzgojni in kulturni činitelj v človekovem življenju. Prihajamo v stik z neznanimi ljudmi, uživljamo se v njihove probleme, spoznavamo njihovo kulturo, občudujemo kulturne spomenike in njihove kulturne prireditve. Vse to človeku pogloblja duhovno kulturo in mu širi obzorje. Turist ne sme živeti le površinsko da bi potoval, a ne opazoval, a se ne čudil, a ne razmišljal naprej dokler ne pride do Stvarnika vseh lepot... Turist v čisti naravi odkriva svojega Boga. Turistov duh snuje tudi med oddihom, v božjem miru laže moli. V tihoti odkriva v globini svojega bitja Boga. Mnogi turisti uporabljajo svoj odmor ravno za poglobitev svojega duhovnega življenja. Ko se vračajo domov in na svoje delavno mesto, so požlni vračajoči se obloženi čebeli, ki bo obogatila svoj panj.

2. Nevarnosti turizma. Turizem ima, žal, tudi svojo negativno stran. Ljudje, ki so notranje prazni in neurejeni, izrabljajo turizem za to, da se iztrgani iz svojega okolja med neznanim svetom izživljajo in izdivljajo. Doma jih obdaja določeno varstvo domačih in pozitivno okolje. Kot turisti v tujih krajih se čutijo nekontrolirane, so anonimni, nepoznani, morda se tja ne bodo nikdar več vrnili zato se vedejo neodgovorno. Vsem takim turizem ne prinaša

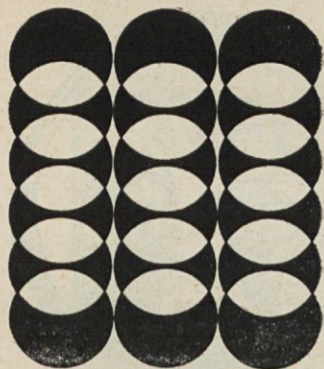

duhovnih vrednot, ampak jim je v pogubo. Koliko je v letoviških krajih nagote, nemorale, pijančevanja, pohujševanja. Kadar se je pri nas kak kraj začel razvijati v letoviški kraj, je začel zgubljeni skoro vedno tudi na svoji moralni moči in svoji vernosti. In koliko je turistov, ki doma hodijo k maši ob nedeljah, v letoviškem kraju ne gredo. To so temne sence, ki padajo na turizem.

3. Katoličani in turizem. Janez XXIII.: „Dolžnost katoličanov je, da ta družbeni pojav poplemenitimo in posvetimo ter odpravimo tiste oblike turizma ki ga kvarijo.“ Tudi koncil se je v odloku o laikih (15) spomnil turistov: „Tisti pa, ki potujejo po mednarodnih poslih, poslovno ali za oddih, naj pomajjo, da so povsod tudi potujoči Kristusovi oznanjevalci in naj se tako vedejo.“ Biti kristjan se pravi biti odgovoren za svoja dejanja. Odgovoren za volanom na cesti v hotelu, v kampu, z zasebni hiši, v restavraciji na plaži. V tem duhu je za krščanskega turista obvezno naslednje:

a) Tudi kot turist kristjan redno opravlja svoje verske vaje. Ne opušča ne molitve ne nedeljske in praznične maše. Kako pričuje za Kristusa kristjan, ki v tujem kraju najprej poizve za uro nedeljske maše!

b) Kristjan, ki je v službi turistov naj pokaže s svojim odločnim zgledom, da so mu verske pobožnosti prva stvar in zahteva toliko svobode tudi zase. Ne bodimo sužnji, ki so pripravljeni za denar prodati vse,

tudi dušo! Ohranimo svoje krščansko dostojanstvo!

c) Župnija, v katero prihajajo tujci, naj se pokaže kot zgledno krščanstvo v vsej moči in lepoti. Krščanska ljubezen nam narekuje prijaznost, postrežljivost do vsakogar. Dosledno krščansko življenje župnije pa naj osvaja in privablja tujce. Naj vidijo našo navezanost na hišo božjo, našo lepo petje nabožnih pesmi. Če se je treba upreti kaki večji napaki turistov, naj bo župnija složna in skupaj odporná.

Župnija bo do turistov storila svojo dolžnost, če ne bo nikdar s svojo vero in s svojim življenjem razočarala.

Kadar pa bomo turisti sami, naj hodi z nami povsod ono lepo koncilsko opozorilo: Bodimo povsod tudi potujoči Kristusovi oznanjevalci!

+ Jože,
nadškof ljubljanski

v družini

- življenje doma: Gojimo že pri otroku osebnost
- odnosi med možem in ženo: „In spoznal je svojo ženo“. Iz očetovih zapiskov.
- lastnosti naših otrok: Dan očetov.
- dopisujemo si: Šiba v družini.

Gojimo že pri otroku osebnost

Neizmerno prelivanje življenja nam vnaša vedno več zapletljivosti in odgovornosti. Ta notranji premik se najbolj odraža v družini, kjer skušajo starši z vedno večjo pažnjo spremljati otrokov telesni in duševni razvoj. Že v detinski dobi se razvija in brsti otrokova osebnost. Njegovo čutenje pokaže takojšen odziv kadar mu ni ugodeno, kakor bi sam hotel. Ta odpor se mora ublažiti, da ne bi v ihti otrokovo utripajoče srce čutilo krivice in žalosti. Naravna samohotnost otroka, njegov odziv je najbolj življenjski, najdragocenejši na njem — je vir življenjske moči, ki ne ugasne prej, ko se utrne tudi življenje —. Ta moč odziva naj se ne skuša ukrotiti dokler se otrok ne more braniti. Usmerja naj se ga s človeškim razumevanjem in z ljubeznijo.

Osebnost ni lastnost katera se da naučiti, je več ali manj že prirojena; osebnost dozoreva počasi že v otroku. Tu okolje in blagostanje nista važna činitelja, kar nam potrjujejo imena velikih osebnosti — mož, ki so izšli iz najbolj revnih družin.

Ker ima otrok razum in naravne danosti, se lahko s pravilno vzgojo in izobrazbo razvija, kar bo nekoč oblikovalo njegovo osebnost.

Razumljivo je, da samo zapovedovanje lahko škoduje, ker se že porajajo začetki osebnosti. Vedno se ne sme otroku samo ukazovati: „Odlóži knjigo, saj je še ne razumeš; ne govóri, kadar odrasli govorijo; pojdi raje v sobo in napravi nalogo in me ne muči z neumnimi vprašanji“ — ipd.

Od staršev je odvisno, ali otrok vendar sme brati knjigo, dasiravno je zanj pretežka, in ali se lahko udeleži družinskega razgovora. Tu je potrebno mnogo uvidevnosti, potrpljenja in predvsem neizmerne ljubezni, da se v otroku ne zgane odpor in ne postane šibak značaj, ker zanj ni bilo čutenja, ne časa, da bi se razvila njegova osebnost.

Predvsem mora biti pravičnost podlaga moralni vzgoji otroka in radi tega starši ne morejo uporabljati nasilja nad otrokom. Tu je treba poznati pravilno mero strogosti ob večjih otrokovih prestopkih, ki ima izostren čut, kadar mu preti kazen. Otrok mora občutiti pravičnost kaznovanja, da ne bi gojil do staršev mržnje in bi se drugič branil z lažjo in zakrknjenostjo. V takem otroku bi se težje razvijala osebnost, ker so mu jo starši nevede zatrli že v mladosti.

Starši so poklicani, da svojim otrokom omogočijo duhovno in kulturno bogatenje, ki bo cporišče za dvig njihove osebnosti.

Človek ima po duši svoje dostojanstvo, ki ga dviga nad vse stvari na zemlji. Zaradi tega bo staršem lažje doumeti dolžnosti in notranje ravnovesje, da bo ob duhovni lepoti lažje našel pota in si izbral pravi poklic, od katerega je odvisna človekova življenjska sreča.

Tilda E.

„In spoznal je svojo ženo“

Tako se izraža sveto pismo, kadar misli na dovršitev zakona med možem in ženo. Šele ob dovršitvi se možu popolnoma odkrije ženska narava. To odkritje je za oba velikega pomena, še bolj pa za ženo, ki je rojena za ljubezen in je zibelka življenja.

V zakonu se prekrasno zlivata duševna in telesna ljubezen. Hans Wirtz pravi, da duša poželi telo in telo dušo, zato sta potrebni obe.

Ženska sloni bolj na duševni ljubezni, zato je zanjo zakonska intimnost silno nežna in rahla zadeva. Mož, ki jo uvede, mora biti ljubeč in rahločuten in nič samoljuben.

Žena je taka, da mora vsak dan znova čutiti, da jo ima mož od srca rad, da mu bo zmogla biti

tudi telesno vdan. In podčrtajmo besedo „čutiti“, ker ženi res ni zadosti, da ve za možovo „pametno“ ljubezen, ampak mora čutiti tudi njeno toplino.

Sledita dva senčna primera, precej temno pobarvana, zato da sta bolj vidna.

Prvi primer:

Marcelo ima rad svojo ženo Mirro, kdo bi dvomil? Zvest ji je, skrbi zanjo, lahko se zanese nanj. Ob prilikah jo tudi obdaruje, (Mirra ga je naučila) in ni skop pri izbiri daru.

Ali... strašno je redkobeseden in pust, pa tudi večkrat brezobziren. Med jedjo, opoldne in zvečer, radio. Seveda posluša postajo, ki je njemu všeč. Če zapre ra-

dio, molčita kar oba. Po večerji so nogometna in boksarska poročila važnejša kot Mira in pogovor z njo. Žena si greni življenje. Nič ne pomaga, pa naj si še tako dopoveduje, da jo ima mož rad, ker ji je zvest in je skrben. Ona ne čuti topline te ljubezni in je ranjena v svoji ženskosti. Ob intimni uri gloje v njej zoprna misel: „Samo za to sem mu dobra.“

Drugi primer:

Sander pa je drugačen. Ni rojen za očeta, sodeč po njegovem vedenju do ljubkega sinka.

Otrok ne sme jokati. Nikoli ga sam od sebe ne povarje ali vzame s seboj. Redkokdaj se z njim igra. Ne veseli se otrokovega napredka. Otrok je rahlega zdravja in rad kašlja, on pa poleg njega kadí in kadí.

Kuhinja je majhna. Kadar sedi oče pri mizi, sedi otrok v gugalnici za njegovim hrbtom. Drobní roki vlečeta za očetovo srajco in usteca čebļjajo: „Ata, ata.“ Temu se pa ne zdi vredno, da bi se ozrl na otroka, kvečjemu je hud, da nima miru.

Tako je njegova žena Lena dan za dnem ranjena v svojih materinskih čustvih in v njej se nabíra odpor do moža in ta odpor je živ v njej tudi, kadar sta sama med seboj.

Če spremenite ta dva temna primera v svetla, pa boste imeli sliko prijateljskega, tovariškega

in nežnega moža ter dobrega očeta, ki bosta imela lahek dostop do ženinega vrta, ker jima bo odprta pot preko srca, edina prava pot.

Vsakdanje življenje torej, kjer ne manjka dokazov ljubezni, spoštovanja in prijateljstva, je prava potrebna priprava za čim lepšo zakonsko intimnost, brez katere se zakon podre.

Potrebna je še bližnja priprava, uvod ali predigra k tej intimnosti. Možu ta ni potrebna, čeprav je tudi zanj vir večje sreče, nujno pa je potrebna njegovi ženi. Ona mora čutiti, da je vzeta iz ljubezni in ne iz poželenja. Mož mora v predigri uglasiti njena čustva, ta pa bodo uglasila tudi njeno telo. Mož, ki ima ženo res rad, bo pri tem sproti učila in vodila ljubezen, da mu ne bo težko najti pravilno pot.

Mož, ki ne ve, da je ženi prava potrebna ali mu je ni mar, rani prav tako najrahljša čustva svoje žene. Ona se bo čutila izkoriščana, ponižana in osramočena. Postajala bo razdražljiva, nejevoljna, živčna. Marsikdaj je prav to vzrok ženskih bolezni.

Ljubezen in rahločutnost zahtevata od moža tudi primeren zaključek zakonske predaje, žena si ga želi in ga tudi pričakuje, kot neke vrste priznanje od moža, da ga je osrečila.

V zakonu, kjer bo res duša poželega telo in telo dušo in bo žena to „čutila“ — bo cvetela lepa skladnost. Bog daj!

F.

Dan očetov

Meseca junija praznujemo v Argentini dan očetov. Nam, ki smo prišli iz Slovenije, se je v začetku zdel nekaj nepotrebnega, ker smo v mislih živeli še doma. Tam smo očetov dan praznovali na tihem na dan sv. Jožefa, v glavnem pa na očetov god, ki je bil največji praznik v družini. Tudi se nam je zdelo da je novo uveden dan v veliki meri zamisel trgovcev, da bi otroci z nakupovanjem daril za očeta povečali njih dobiček.

Zadnjič pa mi je znanec, pol za res, pol za šalo, rekel: „Ne vem, zakaj toliko priprav za materinske dneve, zakaj toliko prelepih spomenikov materam. Zakaj se pa nas, očetov, tako malo spominjajo?“ Rada bi mu povedala par lepih misli o očetu iz svetovne književnosti, pa sem raje molčala. Zato se mi zdi prav, da imamo dan očetov, da se ta ali oni oče ne bi čutil morda prikrajšanega, kadar se primerja z materami.

Vendar so mi besede mojega znanca dale precej misliti. Kakšen je pravzaprav sedanji odnos otrok do svojih očetov? O tem vprašanju v zadnjih letih mnogo razpravljajo in pišejo. Vsekakor je ta odnos danes drugačen, kot je bil pred 50 leti.

Huliganci, protestniki, moderna mladina na severni polobli si je na splošno zgradila poseben odnos do očetov. Uporniki proti sedanjemu redu, so tudi uporniki svojim očetom. Zato je tembolj razveselivo razmerje naših slovenskih zdomskih otrok do svojih očetov. Uporniški duh in svobodno mišljenje pri naših mladih ljudeh nista dobila odziva.

Oče je v večini naših družin še vedno ostal oče v pravem krščanskem poimovanju. Seveda se tu in tam pojavi kak žalosten primer, ko se doraščajoči sin upre svojemu očetu. Na splošno pa je oče ohranil svoje mesto kot glava družine.

Večina naših mladih ljudi želi povezanosti z očetom. Rabijo ga za oporo, kadar se v obilici novih idej in navad ne znajdejo. Danes

jim je oče bliže, kot pa je bil oče svojim otrokom pred petdesetimi leti. Takrat se oče ni približal svojim otrokom, misleč, da bi s tem izgubil na svojem ugledu. S svojega vzvišenega mesta je opazoval otroke, tu in tam jih je pohvalil ali pokaral. Otroci niso imeli do nje- ga takšnega prijateljskega odnosa, kot ga imajo sedaj. Bali so se ga. Tudi danes se ga boje — a ta bojazen temelji bolj na spoštovanju in na skrbi, da ne bi bil oče zaradi njih užaloščen.

Malokateri oče se dandanes poslužuje telesne kazni, ker se mu zdi, da bi s tem ponižal sebe, pri otroku pa ne bi dosegel zaželjenih uspehov.

Za naše prireditve je značilna slika očeta, ki je obkrožen od gru- če večjih in manjših otrok; enega drži v naročju, enega za roko. Gan- ljiv je prizor, ko oče z otrokom na roki pristopi k sv. obhajilu.

Zdi se, kakor da si naši očetje v zdomstvu hočejo z otroci nado- mestiti hrepenenje po domu v domovini, ki v njih še vedno ni zamrlo. Otroci so jim dali moč in pobudo, da so si ustvarili nov dom in nov položaj.

Vprašala sem dvoje očetov o njihovem odnosu do otrok.

Prvi mi je odgovoril: „Ko moji fantje prekoračijo dvanajsto leto, prevzamem sam njihovo vzgojo. Z njimi razmotrivam razna vpraša- nja in težave, katere imajo tudi oni, in sicer malo prijateljsko, malo očetovsko. Do sedaj se mi ni še nobeden odtujil. Doživljam njih mlade duše, njih nihanje, njih veselje in upe, oni pa čutijo, da živim in de- lam zanje. Zato vem, da bodo stopili na moje mesto, ko mi bodo odpo- vedale sile. Vidim liubezen, ki jo čutijo do mene, katero mi pa seve- da izkazujejo „po fantovsko“. Jaz pa vem, da se na nje lahko zanesem. Kljub novim razmeram in novi dobi smo povezani med seboj.“

Drugi oče pa je v svoji družini doživel trenja, ki so posledica našega izrednega položaja. Rekel je:

„Govorim o sebi, o težavah, katere imamo, preko katerih ne mo- remo itd. Pri tem pa pozabljamo na naše otroke. Ne pomislimo da imajo tudi oni svoja vprašanja. Postavili smo jih v novo deželo, v njej so zrasi in nekateri tudi že dorasli. Učili in vzgajali smo jih „po naše“ in to pred vsem prva leta, ki so bila za nas polna razočaranj. Zdelo se nam je, da morajo naši otroci čutiti tako, kakor mi. Otroci pa so rasti v drugačnih okoliščinah in stopali v stik z novim načinom živ- ljenja. Začudeno so opazili razliko med „tukaj in tam“. Bolj kot so doraščali, bolj so jo čutili. Postali so nestrpni. Takrat so se mi neka- teri postavili po robu. Ker nisem popustil, so se mi odtujili. Šele čez čas sem doumel, da so oni le drugačni, kot sem jaz. Precej samoza- tajevanja me je stalo, da sem naredil prve korake, da smo se zopet zblížali.“

Oba očeta sta doumela, da je za pravilni odnos do otrok treba te razumeti in jim morda včasih na videz popustiti. Seveda ima mati veliko odgovornost, če je znala otroku že v prvih letih vzbuditi ljubezen in spoštovanje do očeta.

Lani je „Mladinska vez“ natisnila pretresljiv članek. Pisec vprašuje, kje je njegov očka, kje leži... Stavek za stavkom izraža bol, da očeta ni nikoli poznal. Ubili so ga, predno je prišel njegov sin na svet.

Osnova odnosa otroka do očeta je spet — ljubezen. Z ljubeznijo rojen in vzgojen otrok bo čutil ljubezen in jo bo znal tudi vračati.

P. D-ova.

Iz očetovih zapiskov

Zibali bomo. Presrečna sva. Razmišljala sva že tudi o imenu. Pavel bo. V sorodstvu so različna mnenja. Tu in tam se sliši kako ogorčenje: „Kaj se ne bo imenoval kot oče?“

Ne. Ne bo se imenoval tako. Pravijo, da ime naredi človeka. Potem naj se imenuje Pavel. Če bi bil kot oni Savel, Pavel iz Tarza: razumen, bojevit, človeški, iznajdljiv... Kako so mi všeč njegova pisma. Dostikrat se med mašo raztresem brskajoč po besedilu drugih praznikov, iščoč njegove besede, tako božje in tako človeške obenem. Tisti končni pozdravi, no-

vice o prijateljih in naročila! Celo za ogrinjalo, ki ga je bil nekje pozabil, prosi, naj mu ga prinesejo.

Da. Pavel bo. Nasproti ženi sem moral nekoliko popustiti, da bo Pavel Jože, in imel tako tudi nekaj očetovega. Pavel Jože. Obema je tako všeč. In zdaj je treba od dneva do dneva negovati to upanje. Naj pravijo zdravniki karkoli — otrok ne živi samo iz razlogov, ki jih oni navajajo. Otrok živi, ker sta bili pred njim bitji, ki sta se ljubili. Otroci se rode iz ljubezni. In v tem času pričakovanja — teologi trdijo, da že

ima dušo — mora rasti in se razvijati iz ljubezni. Bolj ko sem dober in ljubezniv do žene, hitreje in lepše, se mi zdi, mora rasti Pavel. Nasprotno pa, mislim, morajo biti otroci staršev, ki se nimajo radi, grdi. Čeprav, pravzaprav ne verjamem, da bi bil kak otrok grd. Vedno so mi bili všeč otro-

ci, katerikoli. Razumel sem se z njimi in se rad igral. Kako se ne bom zdaj, ko bo otrok sad najine ljubezni, priča tistega, kar zahteva od naju Bog! Vse stvari dobivajo zdaj še večji pomen.

(José M. Pérez Lozano:
„Diario de un padre de familia“)

ŠIBA V DRUŽINI

šiba, pravim, ne palica!

Različna so mnenja glede kaznovanja otrok.

Bl sem navzoč v hiši nekega rojaka s številno družino, ko se je oče vrnil z dela. Otroci so se razbežali, v kolikor niso bili nujno potrebni za serviranje. Žena je hitela z nalivanjem juhe in ostalih jedi. Nekaj rezkih ukazov in — bila sva sama. Preveril sem se na prvi pogled, da govorjenje ljudi, kako palica (ne šiba!) poje svojo žalostno pesem, ni neutemeljeno.

Drugič me je pot zanesla v drugo hišo s pravtako številno družino. Ob vrnitvi očeta so se otroci ljubkovali z njim. Mama je čez čas povedala grehe posameznikov storjene čez dan. Očka je vse blagohotno opravičil.

Dve družini — dve skrajnosti.

Kaj je prav? Vzgoja s šibo ali brez nje?

„šiba novo mašo poje,“ veli star slovenski rek.

Dopisujemo si

Ne strinjam se z onimi — res, zelo redkimi —, ki barbarsko pobijajo svoje otroke. „Kogar je veliko ubit ga je malo užiti,“ pravtako pravi star kmečki rek. Razumljivo je in popolnoma naravno, da se otrok „zakrckne“ če vsak dan skeli zadnja plat, ali pa tudi pleča, hrbet... Če otrok smatra da jo je dobil po krivem, kar se zelo rado zgodi, je dvakrat huje.

Zopet pa se ne strinjam z drugimi mnogoštevilnimi primeri, ko otrok lahko stori vse, a ne občuti kazni.

Naj pojasnim: kazen je v obliki palice, šibe, klečanja, posta, zapora oštevanja...

Zagovarjam stališče: kazen mora biti (tudi s šibo!), toda kdaj, koliko, zakaj, kakšna kdo naj kaznuje.

Kdaj? Kadar sem razdražen? Jeza ne daje pravice. Otroci ne smejo okušati moje jeze, marveč kazni za svoje pregreške. Včasih je treba biti hiter in pravičen sodnik in obenem še izvršna oblast, kar ni vedno lahka stvar.

Koliko, zakaj in na kak način? Po zaslugi oz. pregrešku. Sam zase lahko trdim, da je kaznovanje otroka zame večja bolečina kot zanj. Toda to še ni opravičilo niti zame niti zanj. Zapor, klečanje, post je zame predolgočasna zadeva. Z roke po zadnjici, včasih tudi s šibo — in svar je opravljena. Pred kaznijo ali tudi po njej otroku takorekoč na dlani pokažem njegov greh, njegove posledice, mojo odgovornost za njegovo dobro vzgojo, otrokovo nespamet. Otrok mora biti prepričan, da mu dobro, resnično dobro hočem in da imam prav.

Kdo naj kaznuje? Oče ali mati? Odgovor: oba. "Čakaj, ko ata pride, ti jih bo že nameril!" Tako mamino svarilo je zgrešeno. Ali naj bo oče le eksekutivna oblast v otrokovih očeh? Kako bo otrok v očetu videl ljubezen? Oče v nebesih je ljubezen; oče v družini nosi isti naslov.

Otrok naj vidi tudi v kazni ljubezen staršev; o tem mora biti prepričan. Res ni lahko to doseči, posebno še pri nekaterih značajih in v različni starostni dobi. Pubertetniku, v katerem vse vre, je to težko dokazati, a za uspešno vodstvo je nujno potrebno.

Če začneš uvajati kazni šele v pubertetni dobi, si izgubljen. Neka mamica je tožila: „Kaj naj storim?

Za kazni je še premlad (imel je 4 leta!), še ne razume; je pa tak, da si nič ne morem pomagati z njim.“ Danes je že iz pubertete ta njen miljenček, toda kakšen! Kdaj je bil dovolj star, da je smel prvič okusiti kazni, mi ni znano. Tja do desetega leta ni okusil kazni. — Moj otrok je imel 8 mesecev, ko je neko noč navijal svojo dolgočasno muziko. Ko sem se prepričal, da je zdrav, sit in "suh", sem ga med "šššt!" prisekal po majčkenu zadnjici. Brž je utihnil. Še danes, (ko ima 2 leti) dobro razume moj „šššt“.

Otrok naj tudi že iz očetovega pogleda razbere njegovo nesoglasje in naj ga že to zaboli.

Tudi si ne smemo dovoliti, da bi se bratci in sestrice škodoželjno smejali ob otrokovi kazni. Prav tako ne, da bi isti svetovali zmanjšanje ali poostrenje kazni.

Posebno borbo je treba napovedati kujanju otrok. Moj ata so ob takem primeru brž vzeli brezovko s trama (nikdar ni manjkala!) in že je padlo med pojasnilom: „Na! Da se boš imel za kaj cmeriti!“ Tudi jaz jih do neke mere posnemam.

Poglavje zase so najmlajši. Starjši bratje in sestre jih kaj radi pretirano ljubkujejo in večkrat tudi starši sami. Dorastel sin je dejal mami: „Oj, to (sestrico) homo pa „serklali!““ Mati ni pomislila in mu je dala prav. Zakaj bi pa ravno zadnji moral biti nesrečen zaradi ljubkovalne slabe vzgoje?!

Za konec bi želel vedeti tudi tvoje mnenje v tej zadevi. Pomenimo se!

sk

- anketa XVII
- trije za zakon
- dnevnik Ane Marije

Anketa XVII

Nadaljujemo z mnenji anketarjev skupine D, to je fantov in deklet med 17 in 24 letom, o naši skupnosti.

- 19) Naša skupnost je v pravem pomenu res „nekaj boljšega“. Že 20 let je v izseljenstvu in se do danes ni prilagodila v pravi meri okoliščinam, v katerih se razvija. Tega so brez dvoma krivi tako zvani „voditelji“, ki so s svojimi direktivami pripeljali vso stvar do današnje situacije. Potrebe: na vodilnih mestih je treba univerzitetno izobraženih ljudi. Prav tako je sramota, da se do sedaj slovenska skupnost še ni odločila, da na svoj račun pošlje nekaj ljudi, da bi se posvetili temu ali onemu problemu naše skupnosti, na primer fizikulturi. (Slovinci namreč že niso več reveži, ampak obratno!)

Vrline: Slovenci smo bili vedno delaven in priden narod, čeprav skoraj vedno z velikim kompleksom manjvrednosti pred drugimi narodnostmi.

S tem smo dokazali, da smo pač otroci majhnega naroda, čeprav se naš narod lahko primerja z drugimi na kulturnem in znanstvenem polju. Napake: v novi deželi smo na visok način hoteli ohraniti svoje ideale in mišljenja. pri tem pa pozabili, da nismo samo mi „razsvetljeni“ in da je tudi v tej deželi veliko stvari ob katerih se lahko marsikaj naučimo. Osebnost se strinjam z mnenjem „Abu Sabe“ (Glej Koledar Zbornik Svobodne Slovenije 1951/2), čeprav pisano takrat, ima še danes polno veljavo.

- 20) Preveč zaključene skupine.
- 21) Manjka nam zavesti, da smo bratje in sestre! Ne pomislimo, da bomo bogati in revni vsi enaki šli pod zemljo.
- 22) Ne znamo se veseliti. Skupnost je majhna a dobro organizirana, vendar bi morala biti bolj povezana.
- 23) Naša slovenska skupnost je potrebna. Toda na žalost je premalo sodobna in svetna. Starejši mislijo, da bomo mi mladi živeli tako kakor naši dedi in pradedi. Žalostno je, da niso naši voditelji složni ter se preveč ozirajo samo nase, vsak gleda v svojo korist in nikoli ne popusti mnenja ostalim. Hočejo z glavo skozi steno in to so razlogi naših neslog in prerekanj. Temu se mladina upira; slej ali prej bomo mi odrasli in oni odšli. zmagali bomo vendarle mi.
- 24) Preveč zabavljamo, veliko je med nami materialistov. Dobro organizirani (tisk, šola, igre). Potrebujemo dobrih voditeljev.
- 25) Preveč se kregamo, preveč „foušije“. Starejše gospe rade govore o odnesih fenta do dekleta in delajo iz muhe slona.
- 26) Mnogo resnosti v organizacijah; mladina je oddaljena.
- 27) Ugaja mi slovenska združenost po tolikih letih. Skrb naših odraslih za bodočnost, iz katere rastejo domovi, tečaji, tisk, itd. Vidim te potrebe: bolj podpreti socialno delo današnje dobe, govoriti o tem na primer pri sv. maši; več aktivne participacije vernikov med mašo, govoriti o pozitivnem življenju kristjana ne o negativnih zapovedih. Potrebno bi bilo reorganizirati Katoliško Akcijo. Vidim v njej zaprte krožke in se ne čudim, da nima veliko članic. Velik problem je v jeziku; čedalje manj se govori po slovensko med mladino; to je nevarnost za našo bodočnost. V tem imamo vsi lahko veliko dela.
- 28) Naša skupnost je vsekakor potrebna zaradi razmer v katerih je naša domovina. Potrebno je politično, kulturno, družabno in športno življenje pa tudi, da se bolj uveljavimo v mednarodnem ambientu. Da nas svet spozna, da se zave, da obstojamo in to na vseh poljih! Morda ne bi bilo napačno, da bi obstojale skupine, ki bi se bavile z obveščevalno službo na kar verjetno namiguje g. v svojem članku v anketi Zbornika Sv. Sl. 1964, ko omenja vračanje v domovino. S tem člankom soglašam.

Vrline: največja je, da sploh obstojamo, da so med nami delavni in požrtvovalni ljudje. Naš tisk, šole, organizacije...

Napake: premalo povezanosti, premalo krščanske ljubezni med različnimi krajevnimi domovi. Prepini med posamezniki, med organizacijami. Premalo spoštovanja do Zedinjene Slovenije, ki bi morala biti vodilna in vrhovna oblast naše skupnosti. Premalo se raziskuje problem mladine, ki je težji, kakor je videti na prvi pogled. Mladino je treba razumeti, pa biti aktualen glede tega.

29) Ne sodim nič o vrlinah in napakah skupnosti, ker se ne udeležujem.

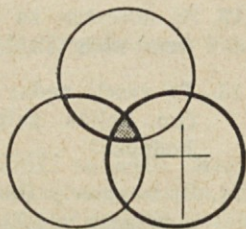
Vedno bliže je dan ko bo mladina, ki je pisala te vrstice, resnično mogla poseči v aktivno življenje naše skupnosti. Se bo tedaj spomnila, kaj bi rada zboljšala, kar je videla iz varne mladostne perspektive? Upajmo, da bo obdržala zdrav smisel za kritiko in delo tudi tedaj ko bo mlajši rod dobronamerno kazal tudi na njene napake.

Žarko

Trije za zakon

(On, ona in Kristus)

Zelo težko dosežemo popolno uravnovešenost in zrelost čustev. Zmeraj se nam kažejo nove možnosti za večjo ureditev, ustalitev in ravnodušnost čustvenega življenja v globini srca. Moramo pa si privzgojiti vsaj povprečno umirjenost čustev:

TEST ŠTEV. 7

SI ČUSTVENO DOZOREL ?

	DA	NE
1. Obvladaš sam sebe?	—	—
2. Ali čustvenim nagibom odgovarja vedno razumska podlaga in utemeljitev?	—	—
3. Spuščuješ druge in si uvideven z njihovimi skrbmi in načinom dela?	—	—
4. Si pripravljen za velike odločitve in sprejeti odgovornost zanje?	—	—
5. Ne gledaš samo sam nase, ampak tudi na domače, na bodočo družino, na ljudi, s katerimi redno živiš ali delaš?	—	—

6. Pred raznimi težavami in vprašanji — ostaneš miren in razsoden, ohraniš „prisotnost duha“? — —
7. Ne godrnjaš, ne iščeš tujih napak in se ne norčuješ žaljivo iz bližnjega? — —
8. Rad odgovoriš na vprašanja, ki jih stavlja žena ali nevesta, ker ve da jih boš znal odgovoriti? Tebe to nič ne stane, ona pa čuti veselo zadoščenje in olajšanje. — —
9. Si pripravljen popustiti v svojih trditvah, če ne gre za važne zadeve (verske, moralne, načelne in druge probleme)? — —
10. Si veliko dušen do vseh? Se ti zdi naravno, da se razdajaš? — —
11. Imaš smisel za humor? — —
12. Si dovteten za opozorila in popravke, in se skušaš s tem obogatiti? — —
13. Te veseli vedni napredek (v značaju, v poklicu...) in čim boljša priprava na zakonsko in družinsko prihodnost? — —
14. Si iskreno prijazen do vseh, jih skušaš razumeti in jim pomagati v njihovih težavah? — —
15. Si vreden, da ti drugi zaupajo in se zanesejo nate? ... — —
16. Če si poročen — sodeluješ navdušeno, požrtvovalno in z optimizmom pri zgradnji takšnega doma, v katerem bo vsakdo našel mir, ljubezen, varnost in srečo? — —

OCENE:

16 točk (DA)	odlično
13 do 15 točk	prav dobro
10 do 12 točk	dobro
6 do 9 točk	zadostno
0 do 6 točk	nezadostno

Dnevnik Ane Marije

Petek, 7. julija

Očkov pogreb. Vse je končano. Očka, moj očka, ti dobro veš kako te ljubim.

Zakaj si odšel? Tako te potrebujem očka.

Nedelja, 9. julija

Končno smo ostali sami. Vsi znanci in sorodniki so odšli. Mama komaj še zdrži na nogah, vendar je mirna. Nikoli nisem mislila, da bo tako vdano prenašala. Zelo sem ji hvaležna. Hvala mamica, hvala. Zelo sem ponosna nate.

Mamica je prišla k meni. Položila mi je roko na ramo, pobožala me je po laseh in mi tiho rekla: „Pripraviti moraš svoje stvari za taborjenje.“ Začudeno sem jo pogledala. Nisem razumela, že dolgo nisem več mislila na taborjenje, popolnoma sem pozabila. Niti za trenutek nisem pomislila, da bi pustila mamó samo; tudi me ni veliko stalo, ker sem popolnoma zgubila navdušenje.

„Ni vzroka, da bi ostala doma in se odrekla razvedrilu. Ne pozabi, da je očka podpisal pristopni list in če bi mogel sedaj govoriti, bi ti svetoval enako kakor jaz. Počitnice ti bodo pomagale, da se boš umirila in jaz bom vesela, če bom vedela, da si srečna.“

Ne vem, kaj bi storila, nisem se še odločila, pa Marija Dolores bo gotovo zelo vesela, če bom šla, ker jo je minjlo vse veselje, ko je mislila, da bom ostala doma. Ampak, imam pravico, da grem?

Priredila M. M.

Prihodnjič sledi

med nami v Argentini

Ehrlichov spominski dan.

26. maja 1942 je padel sredi bele Ljubljane univerzitetni profesor dr. Lambert Ehrlich.

Ob 25. letnici njegove mučeniške smrti so bile med Slovenci po svetu spominski dnevi. Eden izmed teh, morda najlepši, je bil tudi v Slovenski hiši v Buenos Airesu.

V častnem odboru za spominsko prireditev so bili: Caserman p. Ivan, Duh Tine, Gnidovec dr. Franc, Lenček Lado CM, Orehar msgr. Anton, Rupnik Vuk, Stare Miloš in Žakelj dr. Filip.

Pred spominsko proslavo je bilo v dvorani somaševanje msgra. Antona Oreharja, dr. Franca Gnidovca in superiorja g. Lenčka CM. Med mašo je pel pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom g. dr. Savellija.

Po evangeliju je g. msgr. Anton Orehar v govoru prikazal dr. Ehrlicha kot junaka vere in krščanske ljubezni.

Po maši je bila v dvorani spomin-

ska prireditev. Na odru je bila pri-peta slika mučenca dr. Ehrlicha, pod njo je bil podstavek s slovenskim šopkom, ob njem pa lovorjev venec s slovenskim trakom.

Slavnost je začel g. Frilbo Beznik z recitacijo slavospjeva duhovništvu (Sir 50, 1—15), nakar je „Gallus“ pod vodstvom dr. Savellija zapel „Gor čez izaro“ in Tomčev zaključni spev iz kantate „Marija Slovencev Kraljica“. Debeljakovo Hvalnico Kraljici mučencev je podala gdč. Mar-jetka Rožanec.

Sledil je slavnostni govor univ. prof. g. dr. Milana Komarja. V njem je prikazal od komunistov ubitega dr. Ehrlicha kot moža vere, vršitelja misijonstva, vzgojitelja mladine ter označil njegov pomen za nas v sedanjem času.

S pesmijo „Kristus Kralj“ je bila lepo uspela prireditev v dvorani zaključena. Udeleženci proslave so se nato zbrali pred spomenikom naših žrtev, kjer je še spregovoril g. Tine

Duh. Po položitvi venca so vsi navzoči zapeli: „Hej Slovenci“.

Slovenska romanja v letu 1967.

Maj, nekak spomin na domače šmarnice, je tisti mesec, ki zbere največ Slovencev pri Materi božji.

V nedeljo, 14. maja, je več kot 2500 Slovencev peromalo v Lujan, k lujanski Materi božji, ob kateri kraljuje tudi brezjanska Marija. Prišli so iz vseh krajev Velikega Buenos Airesa in iz notranjosti države.

Že od zgodnih jutranjih ur je spovedovalo več slovenskih spovednikov. Dolge vrste, ki so hrepenele po očiščenju svojih duš; so pripovedovale, da je Lujan kraj posebnega božjega usmiljenja.

Romarje je najprej pozdravil krajevni škof msgr. Tomé. Dejal je, da je slovensko romanje najbolj vzorno romanje. Zatem se je pričela sv. maša. Daroval jo je g. msgr. Anton Orehar. V priložnosti je razvil aktualne misli o resnici, da smo člani božjega ljudstva. Spomnil je tudi zlasti jubilej Fatime in 1200. obletnico našega krščanstva. Skoraj vsi udeleženci so prejeli sv. obhajilo.

Popoldne je bila najprej pridiga g. lazarista Janeza Jeretina, ki že dolgo vrsto let deluje v Lujanu. Nato se je ob petju razvila dolga procesija. Ob povratku je bilo darovanje in prejem spominskih podob. Na podobici je bilo napisano: Ob 1200-letnici našega krščanstva in v zlatem jubileju prikazovanja Matere božje v Fatimi smo prosili Marijo, da bi se vedno in povsod spominjali, da smo člani božjega ljudstva.

Sledile so pete litanije Matere božje, blagoslov z Najsvetejšim in

petje Marijinih pesmi, ki bo za dolgo ostalo v živem in lepem spominu.

Naslednjo nedeljo, 21. maja, pa so Slovenci iz Mendoze romali na Challa. Udeležba je bila prav lepa. V torek, 23. maja, so se zbrali Slovenci iz San Luisa pri Materi božji; na praznik sv. Rešnjega Telesa pa so poromali Slovenci iz Córdobe.

Vsa štiri romanja je vodil g. msgr. Anton Orehar. Ob tej priložnosti je obiskal rojake in dušne pastirje iz notranjosti države.

Obletnici Slovenskih domov. Dva Domova v Velikem Buenos Airesu, sta praznovala svoji obletnici: San Martín in Carapachay. Prvem letos predseduje g. Jabez Dimnik, drugemu pa g. Ivan Žnidar.

Proslavi sta se pričeli s petjem narodnih himen. Za tem pa je bila sv. maša. V San Martínu jo je daroval g. msgr. Orehar; v Carapachayu pa zaradi njegove čeljustnosti g. dr. Alojzij Starec.

Tudi ob tej priložnosti smo se spomnili Majniške deklaracije. V San Martínu je o njenem pomenu govoril g. Rudolf Smersu, v Carapachayu pa g. Miloš Starec. Lepa programa in velika udeležba sta pričala, da sta oba Domova naši pomembni postojanki v tujem svetu.

Nova knjiga: Skozi luči in sence (1914 — 1958), drugi del (1929 — 1935). Izšla je težko pričakovana knjiga: Skozi luči in sence II. Knjigo je napisal predsednik Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu g. Ruda Jurčec. Izdala in založila jo je „Editorjal Baraga“. Opremil pa arh. Marijan Eiletz.

Knjiga ima 587 strani + XX strani ilustracij. Poglavlja so: za izgubljenimi stopinjami šole nauki in mamila, blaženost in bridkost zapisanih besed, od besedi do idej, žejni umira ob curku vode, večeri na Aveniji pod Miško goro, mrzli večeri ob Lemanu, lov za lovorikami, mai tanto amato la vita, skozi tolmane komunizma fin de siècle.

V tem delu pisatelj obravnava leta od 1929 do 1935 in sicer svoja pariška leta s študijem na visoki šoli

za politične vede in ljubljanska leta po vrnitvi iz tujine.

O knjigi, ki je lep prikaz šestih let, so poročali slovenski listi po svetu. Pisatelj Beličič je npr. zapisal: „Sočen jezik, izbrušen stil, zanimiva snov, dokumentarnost, dajejo knjigi širino in globino.“

Knjiga, ki je na razpolago v pisarni Slovenske hiše v Buenos Airesu, bo slovenski mladini v veliko korist. Iz nje bodo na prijeten način spoznali dobro med tretjim in četrtim desetletjem dvajsetega stoletja.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZAHVALA IN ODGOVOR

Ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik je poslal sv. očetu naslednje pismo:

„Čutim prijetno dolžnost da se v imenu vseh romarjev, škofov, duhovnikov in vernikov zahvalim Vaši svetosti za posebno avdienco, v kateri ste nas sprejeli dne 6. aprila in ki je bila za nas nepozabna utrditev v naši sv. veri.

Ob Vaši očetovski dobroti sta se ljubezen do Kristusovega namestnika in neomajna zvestoba svetemu sedežu poglobili do navdušenja.

Vse dobrote hočemo Vaši svetosti povrniti s še bolj gorečimi in številnejšimi molitvami za Vaše vzvišene namene.“

Sv. Oče je po kardinalu državnem tajniku A. Cicognaniju, 18. aprila odgovoril ljubljanskemu nadškofu s temle pismom:

Rad opravi naročilo, da ti sporočim, kako je bilo svetemu očetu v prijetno tolažbo, ko je sprejel tako veliko število duhovnikov in vernikov, ki so pod tvojim in prevzvišenih škofov Maksimiljana Držečnika in Janeza Jenka vodstvom romali na grob svetega Petra, da bi obhajali trojni sveti spomin, to je

1200 letnico začetkov krščanstva v vaši deželi, 1100 letnico prihoda sv. Cirila in Metoda v Rim in 1900 letnico, odkar sta v tem mestu za Kristusovo ime junaške smrti umrla sveta apostola Peter in Pavel.

Sveti oče je namreč iz te prelepe poklonitve in iz nadvse ljubeznivih besed, ki jih je spregovoril v imenu vseh romarjev, jasno uvidel, kako tesne vezi ljubezni in zvestobe vas vežejo z rimskim sedežem resnice in kako se katoliško življenje pri vas vedno bolj krepi in cvete.

Ko se torej Kristusov namestnik po meni zahvaljuje za izkazano spoštovanje, znova hvali vaše prizadevanje za zveličanje duš, kakor tudi prizadevano skrbnost vaših čred za ohranitev zaklada vere, vam hoče sporočiti, da so mu bili zelo dragi zvezki, ki ste mu jih tedaj izročili, namreč odloki II. vatikanskega koncila, prevedeni v slovenščino, in celotna lanska letnika listov „Družina“ in „Ognjišče“ od katerih prvi izhaja dvakrat na mesec drugi pa mesečno.

Tema listoma ki sta vidni priči nenehne in čuječe pastirske skrbi, Njegova svetost očetovsko čestita ter jima vroče želi, da bi vsak dan bolj razširjala in rodila čim obilnejše sadove; tiste pa, ki skrbijo za njuno izdajanje ali pa ju podpirajo z denarjem, znova spodbuja, naj še nadalje pri tem dragocenem delu plemenito in širokogrudno sodelujejo.

Poleg tega želi sveti oče, ki je zelo rad sprejel kovinski svečnik, odličen po posebno umetni mojstrski izdelavi in nadvse pomenljiv, izročen mu v znak spoštovanja, izre-

či hvaležna čustva svojega srca in posebej čestita umetniku, ki ga je izdelal.

Končno sveti oče ponovno izraža želje veselja in ugodja in, ko prosi za obilje nebeških milosti, zelo rad podeljuje v dokaz svoje naklonjenosti apostolski blagoslov tebi, ostalima slovenskima škofoma, vsem slovenskim duhovnikom in ljudstvu.

Slovenci po svetu

Kanada — Plečnikova proslava

Pri Mariji Pomagaj v Torontu je bila v začetku februarja v župnijski dvorani spominska Plečnikova proslava ob 10. letnici smrti velikega slovenskega umetnika, arhitekta in graditelja slovenske cerkvene umetnosti. Pripravilo jo je učiteljstvo slovenske šole. Obsegala je razstavo nekaterih Plečnikovih del in popoldansko proslavo: namen prireditve (F. Pajk), predavanje „Plečnikovo življenje in delo“ (Čekuta) in 136 barvastih skioptičnih slik Plečnikovih del (ravnatelj šole Tone Zrnc CM).

Združene države — nov župnik

Po tragični smrti dr. Farkaša je bil na njegovo mesto imenovan g. Alojzij Hripček, ki je že pred časom pomagal na fari Sv. Križa v Bridgeportu.

Nadaljevanje romana „Zlato večnega Juda“ in „Spominov poročevalca iz Kristusovih časov“ bo v prihodnji številki.

UVODNIK	321	Tri zgodovinske obletnice
MISEL TEGA MESECA	346	1900 let naše vere
KONCIL	330	Kraljevska služba božjega ljudstva
BOGOSLUŽJE	341	Kdaj, kje, kdo me je krstil?
	325	Molitveni namen
VZORI IN DOGODKI	333	250-letnica kronanja Svetogorske Marije
	327	Iz dnevnika Janeza XXIII.
	337	Kdaj je umrl sv. Peter?
CERKEV V SVETU	322	Kakor včeraj — tako danes
	351	Življenje in vzgoja za železno zaveso (VI.)
	363	Cerkev skrbi za turiste
V DRUŽINI	366	Gojimo že pri otroku osebnost
	368	„In spoznal je svojo ženo“
	370	Dan očetov
	372	Iz očetovih zapiskov
	373	Dopisujemo si: šiba v družini
FANTJE IN DEKLETA	375	Anketa XVII.
	377	Trije za zakon
	379	Dnevnik Ane Marije
NOVICE	355	Blagoslovitev Slovenske hiše v Argentini
	380	Med nami v Argentini
	382	Iz Slovenije
	383	Slovenci po svetu

NAROČNINA: Celoletna naročnina v Argentini in obmejnih državah 1.600.— pesov; v ZDA in v Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šillingov; v Italiji 2.800.— lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV: Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pis., Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44163, USA.

Kanada: Ivan Marn, 131 Treeview Drive, Toronto 14, Ont., Canada.

Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Italia.

Avstrija: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorelj (msgr. Anton Orehar); urejajeta dr. Stare Alojzij in Rode Jurij. — Editor resp.: msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Bs Aires. Reg. de la Prop. Intel. No. 842.965.

Tiska Vilko SRL, Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

To oblast je Kristus podelil svojim učencem, da bi tudi oni bili postavljeni v kraljevsko svobodo in da bi z zatajevanjem samega sebe in s svetim življenjem premagovali v sebi kraljestvo greha (prim. Rimlj. 6,12), še več, da bi Kristusu služili tudi v drugih in s ponižnostjo ter potrpežljivostjo vodili svoje brate h Kralju, kateremu služiti se pravi kraljevati.

Cerkveni zbor v dokumentu o Cerkvi, št. 36.

ovitek in notranja oprema : arh. Vombergar Jurij

